25

נאוואסעליצער

פּראָגרעסיוו

בר. 498 א. ר.

1913 1938

שבת, דעם 15טן יאַנואַר

פּיטיאַן טעמפּעל - ניו יאָרק

נאָוואָסעליצער בעסאַראַביער פּראָג. בר. 498
אַרבייטער רינג

אַרויסגעגעבען צום
25 יאָהריגען יובילעאום פייערונג

שבת, דעם 15טען יאַנואַר, 1938
ניו יאָרק

ד. פּאָלישטשאָק, רעדאַקטאָר — איזי דראנטש, טשערמאַן
רעדאַקציאָנס קאָלעגיום:
דזשאו קאַצמאַן, דזשאו קאָרינפילד, נ. ווילנער

ברענטש באַאמטע:

טש. פרענק......פינאַנס־סעקרעטאַר
מ. יאסלאָוויץ......פּראָטאָקאָל־סעקרעטאַר
נ. ווילנער......קעשיר
ד. בירינבוים......האָספיטאלער

יובילעאום אַראַנדזשעמענט קאָמיטע:

וו. טאראנסקי......טשערמן
וו. נעטינסאָן......פינאַנס־סעקרעטאַר
ד. פּאָלישטשאָק......פּראָטאָקאָל־סעקרעטאַר
נ. ווילנער......קעשיר

טש. פרענק	מ. גאָדעלמאַן	ס .קאָהן
דזשאו קאַצמאַן	איזי קאָהן	אב. קאַצמאַן
ד. בירינבוים	דזשאו ווילנער	א. סופער
איזי דראנטש	דזשאו קאַרינפעלר	א. רובינשטיין
מ. יאסלאָוויץ	ל. ספילמאַן	

פרויען־קלוב:

פ. קאצמאן	ר. סקארניק
ס. סופער	מ. נעטענסאָן
מ. ווילנער	ר. בירינבוים
ה. האָפמאן	איי. פישבאַך

זשורנאַל קאָמיטע:

איזי דראנטש......טשערמאַן
ד. פּאָלישטשאָק......סעקרעטאַר
דזשאו קאַצמאַן, דזשאו קאָרינפילד, דזשאו ווילנער, טש. פרענק,
ד. בירינבוים, וו. נעטינסאָן, מ. יאסלאָוויץ.

באַגריסונג פון דער אַראַנדשזעמענט קאָמיטע

•

אלס אַ רינג אין דער קייט פון אַרבייטער איינינקייט, געבויט אויף די מאָדערנסטע פאָרמען פון געגענזייטיגע הילף אויף דעם פרינציפּ פון גלייכהייט, ברידערליכקייט און דעמאָקראַטישע פרייהייט, וואָס דער אַרבייטער רינג שטעלט מיט זיך פאָר, האָט אונזער ברענטש אין זיין 25 יאָהריגען עקזיסטענץ אַלע מאָל פעסט גע־האַלטען דעם רינג און געהאָלפען צו באַפעסטיגען און באַ־שיצען דעם רינג און אויפהאַלטען די גאַנצקייט פון דער קייט. אין יעדער אונ־טערנעהמונג, וואָס איז באַשטימט געוואָרען פון דעם אַרבייטער רינג, סיי קולטורעלע, סיי פּאָליטישע און סיי עקאָנאָמישע, האָט אונזער ברענטש אַרויסגעצייגט רעספּעקט, אַכטונג און לאָיאַליטעט; דער רעקאָרד פון אונזער ברענטש ווייזט קלאָר מיט פאַקטען, וואָס באַשטעטיגט דאָס.

מיר באַגריסען די גרינדער פון אונזער ברענטש פאַר זייער אויפטו. ערשט יעצט ווייסען מיר גענוי, ווי אָפּצושאַצען זייער אונערמידליכע אַרבייט, ווערענד די גאַנצע ציוויליזירטע מענשהייט שטריינגט זיך אָן, און בויעט אַלע נייע ערפינדונגען אויף צו מאָרדען און שאַפען קריג צווישען מענשען און מענשען, האָט איהר, גרינדער, געשאַפען אַן אָרגאַניזאַציע צו שאַפען ברידערליכע באַציאונגען אויף דעם פרינציפּ פון פרידען, פרייהייט און דעמאָקראַטישען סאָציאַליזם.

מיר באַגריסען אַלע אונזערע פריינד, מעמבערס און זייערע פרויען און פאַמי־ליעס צו אונזער יום־טוב, און מיר ווינטשען אַלעמען נאָך לאַנגע יאָהרען פון פרוכט־באַרער אַרבייט פאַר אונזער ברענטש און פאַר דעם גאַנצען אַרבייטער רינג.

די אַראַנדזשמענט קאָמיטע

25 יאָהריגע יובילעאום אַראַנדזשעמענט קאָמיטע פון נאָוואָסעליצער פראָג. ברענטש 498, אַר. רינג

1. זיצענדיג, פון רעכטס צו לינקס: מ. נאָדעלמאַן, טש. פרענק, ד. פּאָלישטשאָק, וו. טאַראַנסקי, נ. ווילנער, וו. נעטענסאָן, דזשאו קאַצמאַן.
2. ר. בירינבוים, איי פישבאַך, ה. האָפמאַן, מ. ווילנער, מ. נעטינסאָן, ס. סויפער, ר. סקאַרניק, פ. קאַצמאַן.
3. ד. בירינבוים, ב. קאַצמאַן, א. קאָהן, ק. שיכער, דזשאו קאָרינפעלד, דזשאו ווילנער, ל. ספּילמאַן, מ. יאַסלאָוויץ.

ברענטש 498

געשריבען ספּעציעל פון אונזערען אַ מעמבער פון בר. פאַר דעם ברענטש 498

דזשא קאָרינפעלד

געזונגען מיט דער מעלאָדיע: „ווי נעמט מען פרנסה".

עס איז פאַראַן אויף דער וועלט
אַן אָרגאַניזיישאָן רינג
אַרבייטער פון גאַנצען לאַנד
באַלאַנגען יעצט אַצינד.
ברענטשעס האָט ער אָן אַ שיר,
סאָציאַליסטישע געשטימט,
נאָר איין ברענטש האָט ער וואָס פאַרנעמט דאָרט
יעצט דעם ערשטען פונקט.

ר ע פ ר י י ן

דאָס איז ברענטש 498,
אַרבייט גאַנץ פלייסיג,
יעדער איינער מעמבער דאָרט
טוט זיין אַרבייט פינקטליך פאָרט.
אין ברענטש 498, אין דעם בר. 498,
איהר מעגט אַ בעלן זיין צו זעהן,
ווי די אַרבעט דאָרט איז מלא חן,
אין דעם ברענטש 498.

עס געהט אָן דאָרט יעצט אין ברענטש
אַ מעמבערשיפּ קאַמפּיין,
מען שרייבט די אַפּליקיישאָנס דאָרט,
ווי נסים וואָלט געשעהן.
עס קומט יעדען מיטינג צו
נייע מעמבערס אָן אַ מאָס,
און די לאַנדסלייט פרעגען זיך
אַ קשיא, אוי פאַרוואָס?

רעפריין

הערט נאָר, מענשען, אַ גערודער,
וואָס עס טוט זיך דאָרט:
ביי די לאַנדסלייט האַלט מען
אין איין ריידען פון דעם פאַל,
אַ פרויען־אָרגאַניזיישאָן
האָבען זיי געגרינדעט אויך,
און די פרויען לערנען דאָרט
זיין מיט מענער גלייך.

רעפריין

יעדער איינער קען באַלאַנגען,
ווייל ער האָט דעם טשענס,
סיי די מענער און די פרויען,
פאַר דעם זעלביגען עקספּענס.
עס קאָסט ניט טייער זיך אָנשליסען,
ווייל מיר פיהרען אַ קאַמפּיין,
מאַכען שעהנער און פיל גרעסער,
זינגט דעם רעפריין.

רעפריין

הערט מיין עצה און פאָלגט מיין ראַטה,
וואָס איך רעדט צו אייך,
ווייל אַ מעמבער בין איך דאָרט
שוין יאָהרען לאַנג אַ סך:
קומט אַריין און העלפט אונז בויען
אויף די שעהנע וועלט,
ווייל סאָציאַליסטען זיינען מיר,
זון דאָס וואָס אייך געפעלט.

רעפריין

מיר פייערען היינט אַ גרויסע שמחה,
זי איז ליב אונז ווי די וועלט,
קיינער קען זיי ניט באַצאָלען אונז,
מיט דער גרעסטער סומע געלט,
ווייל זוכה זיין צו דערלעבען דאָס,
איז אַ שעהנער פרעצידענט:
25 יאָהר אַז עס איז שוין
זייט אונזער עקזיסטענץ.

רעפריין

פינף און צוואַנציג יאָריגער יובילעאום נאָוואָסעליצער פראָג. בר. 498, א. ר.

באַגריסונג צום

25 יאָהריגען יובילעאום פון נאָוואָסעליצער פראָג. ברענטש 498, אַרבייטער רינג

פון י. באַסקין, דזשענעראַל־סעקרעטאַר פון אַרבייטער רינג

●

ד'איז אַ גרויסע שמחה, ווען אַ ברענטש פון אַרבייטער רינג פייערט זיין 25 יאָהריגען יובילעאום. ס'איז אַ מאָמענט, ווען מען גיט זיך אָפּ דין וחשבון פון דער פאַרגאַנגענער טעטיגקייט. מען וואַרפט אַ בליק אויף דעם פאַרגאַנגענעם וועג און אויפ'ן האַרצען ווערט פרייליך, מען פילט אָפּגעפרישט ווי אַ נייע כוואַליע פון דערמוטיגונג. אַ פרישער שטראָם לויפט דורך אייער קערפּער, און איהר פילט ווי אינגאַנצן אָנצופאַנגען די אַרבייט אויף דאָס ניי, און מיט אַ פאַרשטאַרקטען טעמפּאָ נעמען זיך ווידער צו באַפעסטיגען די פּאָזיציעס, וועלכע מען האָט אָנגענומען אין פאַרלויף פון די יאָהרען. איבערהויפּט ווערט פרייליך אויפ'ן האַרצען, ווען מען באַטראַכט די אַלגעמיינע לאַגע אין וועלכע מיר געפינען זיך, ווען מען זעט, אַז אַרום איז אַלץ פינסטער, ווען שוואַרצע כחות הויבען אויף די קעפּ און זוכען אַלץ צו פאַרכאַפּען, און ווען מען באַטראַכט אונזער אַרבייטער רינג, וואָס איז היינט צו טאָג דער איינציגער פּלאַץ, דער איינציגער טעמפּל וואו מענשען קענען זיך צוזאַמענקומען און באַטראַכטען איינער דעם אַנדערען ווי אמת'ע פריינד, ווי קינדער פון איין משפּחה, ווען מען באַטראַכט נאָך די אַלע פאַרשידענע וואונדערבאַרע טעטיגקייטען, וועלכע דער אַרבייטער רינג האָט אויסגעשפּרייט אין די פאַרשידענע אינסטיטוציעס, וואָס ער האָט געשאַפען, וועלכע דינען די אינטערעסען פון די ברייטע אַרבייטער־מאַסען, דאַן פילט איהר, אַז עס איז דאָ אַן אורזאַך פאַרוואָס צו פרעהען זיך. איהר באַגרייפט, פאַרוואָס אַזויפיל מענשען האָבען זיך קאָנצענטרירט אַרום אונזער אָרגאַניזאַציע און האָבען אוועקגעגעבען זייער לעבען, זייער מיה, זייער ענערגיע, כדי שהענער צו מאַכען זייער אַרבייטער רינג, שטאַרקער מאַכען זיין פּאָזיציע און אויפהויבען איהם אויף דער הויכער מדרגה, אויף וועלכער ער געפינט זיך היינט צו טאָג.

און איבערהויפּט מעגען היינט שטאָלצירען די פּיאָנערען, די שאַפער און בויער פון נאָוואָסעליצער ברענטש 498. זיי, וועלכע האָבען געטראָגען אויף זייערע פּלייצעס די גאַנצע משא. זיי, וועלכע האָבען געזאָרגט וועגען די פאַרשידענע פּאַסירונגען, וואָס קומען פאָר אין ברענטש. פּונקט ווי אַ גערטנער, וועלכער היט אָפּ זיינע בלימלאַך פון שטורמען און ווינטען, אַזוי האָבען זיי אויסגעהיט דעם ברענטש פון אַלע צושטערענדע קרעפטען, און אָנגעהאַלטען דעם ברענטש אין זיינע רייען און געבליבען געטריי און לאָיאַל צו אונזער אָרגאַניזאַציע. עס איז זיכער אַ כבוד, אַ שטאָלץ פאַר'ן אַרבייטער רינג, וואָס מיר פאַרמאָגען אַזעלכע איבערגעגעבענע טוער.

אָבער מיט דער פאַרגאַנגענהייט אַליין טאָר מען זיך ניט באַנוצען. ווי ערליך די פאַרגאַנגענהייט זאָל ניט זיין, קאָן זי אונז ניט אינגאַנצען צופרידענשטעלען. די פאַרגאַנגענע ערפאָלגען דאַרפען דינען אַלס קוואַל פון באַגייסטערונג פאַר ווייטערדיגע אַרבייט, פאַר טעטיגקייט פאַר דעם מאָרגען. זיי מוזען העלפען די פירער פון אַרבייטער רינג, דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע אין אַלע אונטערנעמונגען, כדי צו מאַכען דעם אַרבייטער רינג נאָך ערליכער און נאָך פרעכטיגער.

זייט געגריסט, שאַפער און בויער פון ברענטש 498, אַרבייטער רינג!

זייט געגריסט אַלע מיטגלידער פון ברענטש, אין וועמעס שמחה דער גאַנצער אַרבייטער רינג נעמט אַ וואַרימען אָנטייל!

ענדליך פייערען מיר אויך

פון דזשאו קאצמאן

ענדליך נאך לאנגע פארבערייטונגען און אנגעשטרייננטער ארבייט, פייערען מיר דעם 25 יאהריגען עקזיסטענץ פון אונזער ברענטש. ביי דיזען מאמענט פאדערט זיך, נאטירליך, אן אפשאצונג און אן אונטערצי פון דער ארבייט און טעטיגקייט פון אונזער ארגאניזאציע, איז דעם אונטערצי לאזען מיר איבער צו אונזערע געשיכטע־שרייבערס, אבער די אפשאצונג וועלען מיר פראבירען מאכען דא.

ווען מיר טרעטען צו צו דער אפשאצונג פון אונזער טעטיגקייט פאר די פארגאנגענע 25 יאהר, טראגט אונז אונזער פאנטאזיע צוריק צו דער לאנגער און ווייטער פארגאנגענהייט און שטעלט אונז פאר ווי א קליינע גרופע אידעאליסטען און טרוימער, וועלכע זיינען אין יענער שטורם־ און דראנג־פעריאדע אריבערגעווארפען געווארען פון זייער קליין היימיש שטעטעלע, אריבער דעם שטורמעשען און געהיימניספולען אטלאנטישען אקעאן. און דא, אין דעם נייעם לאנד פון פרייהייט, געזוכט מעגליכקייטען ווייטער זיך צו פארפולקאמען און אויך פראפאגאנדירען דעם גרויסען און הומאניטארען פילאזאפישען געדאנק פון סאציאלער און עקאנאמישער פרייהייט פאר אלע מענשען, און אזוי זובענדיג און קלעפענדיג צו פארשידענע ראדיקאלע און רעוואלוציאנערע גרופעס, וועלכע האבען עקזיסטירט אין יענער צייט, איז אויך אונזער פארוואגעלטע גרופע געקומען צום געדאנק צו ארגאניזירען אן אייגענע ארגאניזאציע, וואו זיי זאלען קאנען גרופירען ארום דיזער ארגאניזאציע, אונזער גאנצע לאנדסמאנשאפט, און וואו זיי זאלען זיך קאנען אפגעבען מיט געזעלשאפטליכער און קולטורעלער ארבייט און וואו זיי זאלען אויך קאנען פראקטיצירען דעם געדאנק פון געגענזייטיגער הילף.

אזוי איז אונזער גרופע געקומען צום געדאנק, אז כדי צו האבען אן ארגאניזאציע, וואו זיי זאלען האבען א מעגליכקייט צו ארבייטען אויף די אלע אויבען דערמאנטע געביטען, מוזען זיי זיך אנשליסען אן דער גרויסער געזעלשאפטליכער און סאציאליסטישער אינסטיטוציע — ארבייטער רינג.

אזוי איז אונזער קליינע גרופע געלונגען צו ארגאניזירען און פאר פונדעווען אונזער ברענטש 498, ארבייטער רינג.

אין פארלויף פון די פארגאנגענע 25 יאהר ,האט אונזער בר., טריי צו זיינע פרינציפען און טריי צו די פרינציפען פון דעם ארבייטער רינג, אנגעפיהרט די ארבייט אויף א ברייטען מאסשטאב אויף דעם געזעלשאפטליכען אזוי גוט ווי אויף דעם עקאנאמישען געביט. איז ערגיץ וואו פארגעקומען א קאמף פון ארבייטער צו פארבעסערען זייער לאגע, א קאמף אהיימצוברייננגען א גרעסער שטיקעל ברויט צו זייערע פרויען און קינדער, א קאמף צו פארקורצערען די ארבייטס־שטונדען, א קאמף צו פארניכטען די סוועטשאפ־באדינגונגען, וועלכע האבען געהערשט אין יענער צייט, איז בר. 498 געווען פון די סאמע ערשטע צו קומען מיט הילפסמיטלען, פינאנציעלע אזוי גוט ווי מאראלישע. איז ערגיץ־וואו אנגעפיהרט געווארען אינטענסיווע אקציוויטעטען אויף דעם אלגעמיינעם געזעלשאפטליכען פראנט, אן אונטערשייד צו אנגעפיהרט פון אונזער ארבייטער רינג, אדער אלגעמיינע ראדיקאלע געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס פון דעם אידישען לעבען אין אמעריקע, האט ברענטש 498 טריי צו זיינע טראדיציעס, אויך דא גענומען א ווארימען און לעבעדיגען אנטייל.

און אזוי קאנען מיר ציהען דעם גאלדענעם און אנענדליכען פאדים פון די פארשידענארטיגע טעטיגקייטען, וואס ברענטש 498 האט אנגעפיהרט אין די פארגאנגענע 25 יאהר. און ווייל מיר שאצען אפ אונזער ארבייט פאר די לעצטע 25 יאהר, טארען מיר אויך ניט פארקוקען דעם פאקט, וואס אין פארלויף פון דער צייט האט אונזער ברענטש אויך דורכגעמאכט פארשידענע שטורמישע פעריאדען. פעריאדען, וועלכע האבן אונטערגעגראבען דעם סאמע פונדאמענט פון אונזער בר. און געסטראשעט דעם גאנצען עקזיסטענץ פון אונזער ארגאניזאציע. אבער א דאנק דעם געזונטען אינסטינקט, פארשטאנד און לאיאליטעט און אויסגעהאלטענקייט פון אונזערע מיטגלידער, איז אונז אלע מאל געלונגען ארויסצוקומען שטארקער און ענגער צוזאמענגעשלאסען, און מיט מעהר פארשטענדניש פאר אונזערע צילען און אויפגאבען. און ווען מיר ריידען פון די פארבענרייכע טעטיגקייטען, וואס אונזער ברענטש האט אנגעפירט, טארען מיר אויך ניט אויסלאזען דעם געביט פון געגענזייטיגע הילף און אינשורענס צו די פרויען פון אונזערע פארשטארבענע מעמבערס.

אין פארלויף פון די פארגאנגענע 25 יאהר, איז אויסגעצאלט געווארען צו קראנקע מיטגלידער אין בענעפיטס אליין איבער $11.599,00 און עס איז אויך אויסגעצאלט געווארען איבער $2.400,00 אין טויטען אינשורינס צו די פרויען פון אונזערע פארשטארבענע מיטגלידער . או ווען מיר האלטען ביי די פארשטארבענע מיטגלידער, איז ווייל דער יעצטיגער מאמענט דארף זיין א פייערליכער און מיר דארפען פייערען מיט פרייליכע הערצער און מיט שטאלץ, וואס אונזער ארבייט איז אזוי ווייט ווי עס האלט יעצט געווען א געלונגענע, טארען מיר אבער ניט פארגעסען אין אונזערע פארשטארבענע מיטקעמפער, און לאמיר מיט געבויגענע קעפ לאזען א טרער אויף די אלטע און פרישע קברים פון אונזערע פארשטארבענע מיטגלידער און מיט פארקלעמטע הערצער טרויערען אויף דעם פאקט וואס זיי האבען ניט דערלעבט אנטייל צו נעהמען אין אונזער גרויסער שמחה.

און צו זייערע פאמיליעס זאגען מיר, זייט געטרייסט. זייט געטרייסט מיט דעם געדאנק, אז אייערע מענער האבען איבערגעלאזען נאך זיך א שעהנעם מאנומענט אין דער פארמע פון זייער לאיאלע ארבייט פאר ברענטש 498.

און צו ענדע בעט זיך אויך א ווארט וועגען אונזער פרויען־קלוב, וואס דער ברענטש האט ארגאניזירט מיט 4 יאהר צוריק. און ביי דעם יעצטיגען פרעהליכען מאמענט, מוזען מיר מיט שמאלץ זאגען, אז ברענטש 498 איז געווען פון די ערשטע געצעהלטע ברענטשעס פון ארבייטער רינג, וועלכער האט איינגעזעהן די נויטווענדיגקייט צו ארגאניזירען אונזערע פרויען אין איין קלוב. און א דאנק דער טעטיגקייט פון אונזערע פרויען־מעמבערס, האט אונזער ברענטש גענאסען א גרויסע אויפלעבונג אין פארלויף פון דעם עקזיסטענץ פון פרויען־קלוב.

און יעצט, מיטגלידער פון אונזער ברענטש 498, נעהמט אן אונזער הארציגע באגריסונג צו דער פייערונג פון אונזער יום־טוב, און מיר ווינשען אייך נאך פילע יאהרען פון פרוכטבארער טעטיגקייט און מיר זאגען, אז ביים יעצטיגען מאמענט איז נאך פיעל וויכטיגער צו האלטען דעם גרויסען ארבייטער רינג צוזאמען געשמיט שטארקער און פעסטער. און אין א צייט, ווען א שרעקליכע, פינסטערע, מערדליכע רעאקציע אין דעם געשטאלט פון דעם בלוטיגען, שווארצען פאשיזם און אנדערע „איזמען” פארשפרייטען זייער מאנסטערפליגלען און סטראשען צו פארניכטען אונזערע פרייהייטען אין אונזער סאמע עקזיסטענץ אלס א ציוויליזירטע מענשליכע געזעלשאפט, באזירט אויף דעמאקראטישע יסודות, אין אזא צייט זאגען מיר, אז עס איז נאך פיל וויכטיגער צו שטעהן ענגער צוזאמענגעבונדען, ענגער צוזאמענגעשמידט ארום אונזערע אינסטיטוציעס, ארום אונזערע ארגאניזאציעס, וועלכע שטעלען פאר זייערע אויפגאבען צו קעמפען, און קעמפען שטארק, מעכטיג און מוטיג פאר דעם דעמאקראטיזם אויף דער גאנצער וועלט.

הורא פאר ברענטש 498 ; הורא פאר דעם ארבייטער רינג, זייט הערצליך באגריסט.

באגריסונג פון

מעדיקאל דעפארטמענט, אר. רינג

ס. קאנער, מענעדזשער

ל. בעצאהלער, אסיסטענט מענעדזשער

א הארציגען גרוס צו אלע באאמטע און מיטגלידער פון ברענטש 498, צום 25 יאהריגען יובילעאום פון אייער ברענטש. אייער היינטיגער יום־טוב איז א וויכטיגע געשעהעניש אין דעם לעבען פון גאנצען ארבייטער רינג, אין מעדיקאל דעפארטמענט, וועלכער איז א קאאפעראטיווע ארגאניזאציע צו פארזיכערען מעמבערס און זייערע פאמיליעס מיט מעדיצינישער באהאנדלונג.

די אינסטיטוציע, וועלכע ווערט היינט־צו־טאג פון אלעמען אנערקענט אלס איינע פון די וויכטיגסטע און שעהנסטע אינסטיטוציע אין ארבייטער רינג. אין דיזען דעפארטמענט פארנעהמט אייער ברענטש א וויכטיגען ארט.

עס איז פאר אונז א פארגעניגען צו באגריסען אייך צו אייער היינטיגען יום־טוב. מיר ווינטשען אייך פארצוזעצען די גוטע ארבייט מיט מעהר ענערגיע צו פארשעהנערען און פארגרעסערען אונזער באליבטען ארבייטער רינג און אלע זיינע אינסטיטוציעס.

פינף און צוואנציג יאריגער יובילעאום נאוואסעליצער פראג. בר. 498, א. ר.

1913 25 יאָהר געשיכטע 1938

— פון —

נאָוואָסעליצער בעסאַראַביער פּראָג. בר. 498

אַ ר ב י י ט ע ר ר י נ ג

געשריבען און באַאַרבייט פון

ד. פּאָלישטשאָק און **דזשאו קאָרינפעלד**

●

מיר פילען זיך גליקליך צו זיין פון די ערשטע צו שרייבען די געשיכטע פון ברענטש. דער קאַפּיטעל איז נאָך ניט געענדיגט. עס וועלען נאָך קומען אַ סך פאָרזעצונגען, און במילא אויך נייע געשיכטע־שרייבערס, און מיר זיינען זיכער, אַז די צוקונפטיגע שרייבערס וועלען שרייבען אַ מעהר פאַרבענרייכע געשיכטע פון אונזער ברענטש.

גרויסע שוועריגקייטען האָבען מיר באַגעגענט ביים צוזאַמענקלייבען די מאַטעריאַלען פאַר דער געשיכטע, ווייל אַ סך פון אונזערע אַלטע פּראָטאָקאָלען זיינען פאַרלוירען געגאַנגען, און מיט דעם ביסעל, וואָס מיר האָבען צוזאַמענגעקלובען, באַנוצען מיר זיך יעצט.

מיר ווילען האָפען, אַז עס האָט זיך אונז מעהר־ווייניגער איינגעגעבען עטוואָס צוזאַמענצושטעלען.

אין 1909, ווען אין ניו יאָרק האָט זיך צוזאַמענגעקלאבען אַ גרופּע יונגע מענשען, וועלכע זיינען געווען פון די ערשטע אַרויסצוכאַפּען זיך פון דעם דאַמאָלדיגען צאַרישען רוסלאַנד און לעבען אין די פאַראייניגטע שטאַטען אין אַ פרייערער אַטמאָספערע, האָבען געפילט, אַז זייער פרייער לעבען וועט זיי נישט צופרידענשטעלען, ווען זיי וועלען נישט שאַפען אַ פּלאַץ, ניט נאָר פאַר זיך אויף צוזאַמענצוקומען, נאָר אויך פאַר די נייע אַריבערגעקומענע.

אין אַ שבת נאַכט, האָט טשאַלי פרענק פאַררופען צו זיך אין הויז, אין 390 איסט 10טע סטריט, אויף דעם דריטען פלאָר, אַ מיטונג פון פאָלגענדע פריינד: טש. פרענק, דזשאו קאצמאַן, מ. ליכטמאַן, איזי דראַנטש, מ. קענטאַר, יונה ראַבינאָוויץ, פ. קערנער, סעם גלאַנצמאַן, און אונזערע צוויי פאַרשטאָרבענע פריינד, ה. פעפירהאָלץ און ב. וויינבערג, און ביי יענעם מיטינג איז געלייגט געוואָרען דער ערשטער ווינקעלשטיין פאַר אַ יוגענט־אָרגאַניזאַציע, וועלכע האָט באַקומען דעם נאָמען: „נאָוואָסעליצער יאָנג מענס און יאָנג לידיעס סאָסייעטי”, און ניט פאַרלירענדיג קיין סך צייט, איז גלייך פאַררופען געוואָרען אַ מאַסען־מיטינג פון אַלע נאָוואָסעליצער, ווי עס איז איבערגעגעבען געוואָרען, אַז עס האָט זיך אָרגאַניזירט אַ לאַנדסמאַנשאַפט־אָרגאַניזאַציע. און ווי וויכטיג עס איז פאַר אונז און אויך פאַר די נייע אַריבערגעקומענע צו האָבען אַ פּלאַץ וואו זיך צוזאַמענקומען, און האָט דער באַשלוס איז ביי יענעם מיטינג אויפגענומען געוואָרען מיט דער גרעסטער באַגייסטערונג. און גלייך ביי יענעם מיטינג האָבען זיך פאַרשריבען 27 מעמבערס.

די צאָלונגען זיינען געווען 10 סענט אַ וואָך, און אַזוי איז די אָרגאַניזאַציע געוואקסען פון מיטינג צו מיטינג. די טעטיגקייטען זיינען געווען פאַרשידענע: זיי זיינען באַשטאַנען פון לעקטשורס, דיסקוסיעס, קאָנצערטען, ליטעראַרישע אָווענטען און אויך בעלער.

אָפּאַרבייטענדיג אַ שטיקעל צייט, איינלעבענדיג זיך אין נייעם לאַנד, האָבען די טוער געפילט אַ נויטווענדיגקייט צו זיין ענגער פאַרבונדען מיט דער אידישער אַרבייטער־באַוועגונג אין דעם נייעם לאַנד, און אַ דאַנק די פריינדע, דזשאו קאַצמאַן און אונזער פאַרשטאָרבענער פר. הערי פעפירהאָלץ, זייענדיג אין יענער צייט מעמבערס פון אַרבייטער רינג, און זייענדיג באַקאַנט מיט די פּרינציפּען און אידעאַלען פון אַרבייטער רינג, האָבען זיי אַגיטירט, אַז די סאָסייעטי זאָל ווערען אַ טייל פון דעם אַרבייטער רינג.

עס איז ביי זיי געווען אַ דאָפּעלטע אויסרעכענונג. זייענדיג אַ ברענטש פון אַרבייטער רינג, מיינט שוין אויך צו זיין אַ טייל פון דער אַרבייטער־באַוועגונג, ווייל דער אַרבייטער רינג איז אַרויסגעוואקסען פון דער אידישער אַרבעטער־באַוועגונג, און צו זעלבער צייט האָבען אַ מעגליכקייט ווייטער פאָרזעצען די קולטורעלע אַרבייט, און אויך אַ פאַרזיכערונג פאַר די מעמבערס אין פאַל פון קראַנקהייט מיט פאַרשידענע בענעפיטס. און אָט ־ דער געדאַנק איז פאַרווירקליכט געוואָרען אין דזשולי דעם 1טען, 1913. אין יענעם היסטאָרישען טאָג זיינען מיר געוואָרען אַ טייל פון דעם גרויסען רינג, אונטער דעם נאָמען: „נאָוואָסעליצער פּראַג. ברענטש 498”.

די ערשטע באַאַמטע זיינען געווען: פריינד קאַצמאַן, פינאַנס־סעקרעטאַר און ד. פּאָלישטשאָק, פּראָטאָקאָל־סעקרעטאַר. ערשט דאַן האָט זיך געעפענט אַ פעלד צו באַאַרבייטען, צו ערציהען די מעמבערס צו זיין ערנסטע און אויך גוטע קעמפער אין נייעם לאַנד פאַר אַ שעהנערער צוקונפט.

דעם אמת געזאָגט, האָט שוין דאַן עקזיסטירט דער נאָוואָסעליצער פאַראיין, וועלכער איז דאַן און אַזוי אויך יעצט, געבליבען אין זיינע ראַמען פון בענעפיטס, און אויך איז זייער בליק אויף דעם געזעלשאַפטליכען לעבען פאַרבליבען ווי צו דעם ערשטען טאָג פון זיין אָרגאַניזירונג, ווען אונזער אויפגאַבע איז געווען און איז פאַרבליבען ביז היינט צו טאָג, אָנטייל צו נעהמען אין געזעלשאַפטליכען לעבען. און אונזער ברענטש האָט דאָס רעכט צו זאָגען, אַז ער נעהמט אָנטייל אין געזעשאַפטליכען לעבען, ווייל בלעטערינג די געשיכטע פון ברענטש, וועט איהר טרעפען ווי ברענטש 498 פאָדערט פון זיינע מעמבערס צו שטעהן שטענדיג מיט די יוניאָנס און זיי העלפען בויען; באַשטראָפט די, וואָס געהען אַראָפּ פון וועג בנוגע די געזעצען און מאָראַל פון די יוניאָנס; שאַפט געלט פאַר סטרייקס, שטיצט שטענדיג די יוניאָנס מיט גרויסע סומען, ווען זיי זיינען פאַרוויקעלט אין סטרייקס; צאָלט די בילס פאַר די מעמבערס און גיט זיי פינאַנציעלע הילף, אום זיי זאָלען מוטיג קעמפען פאַר זייערע גערעכטע פאָדערונגען.

דאָס אַלעס באַווייזט, אַז מיר האָבען נישט נאָר געפּרעדיגט הילף פאַר דער אַרבייטער־באַוועגונג, נאָר מיר האָבען געהאָלפען מיט אונזער גאַנצען האַרצען און פולער האַנט.

אַזוי האָט די אַרבייט אָנגעהאַלטען ביז די שפּאַלטונג פון דער אַרבייטער־באַוועגונג. אונזער ברענטש איז אויך ניט אויסגעלאָזט געוואָרען, ווייל אַ טייל פון יענער אַקטיוויטעט איז מיטגעריסען געוואָרען מיט יענעם פאַרניכטונגס־שטורם. די פאַרניכטונגס־אַרבייט האָט זיך אָנגעפאַנגען. מעמבערס זיינען פאַרטריבען געוואָרען, אויסגעליידיגט די קאַסע, אָפּגעשאַפט דעם לאָקאַלען בענעפיט און אַלץ איז געגאַנגען צו גרונט.

אין אַ שעהנעם פרימאָרגען האָבען זיי איבערגעלאָזט דעם ברענטש צעבראָכען, פאַרניכטעט דעם צוטרויען פון איינעם צום צווייטען. אָבער אַ דאַנק אונזער געוועזענעם פאַרשטאָרבענעם פריינד דזשעק דראַנטש און נאָך איינעגע מעמבערס, וואָס זיינען פאַרבליבען האָבען מיר צו פאַרדאַנקען, וואָס מיר האָבען אַ ברענטש פון וועלכען מיר פייערען היינט דעם יובילעאום.

ספּעציעל, ווען מיר שרייבען די געשיכטע, פאַרשרייבען מיר דעם נאָמען פון דזשאו קאַצמאַן מיט גאָלדענע ווערטער, ווייל ער איז געווען דער יעניגער, וואָס האָט צוזאַמענגעקלאבען די אַלע שטיקלאַך און ברעקלאַך, און ניט נאָר צוריקגעבראַכט דעם צוטרוי פון איינעם צום צווייטען, נאָר אויך געמאַכט דע סבר. שעהנער און שטאַרקער, און אַזוי האָט דער בר. ווייטער אָנגעפאַנגען אַרבייטען נאָך מיט מעהר ענערגיע אויף די זעלבע יסודות ווי פריער.

וועגען דער פרויען־באַוועגונג. מיר זיינען שטאָלץ צו זאָגען צווישען אונזערע לאַנדסלייט, אַז ברענטש 498 איז געווען דער ערשטער צו אָרגאַניזירען די פרויען אין אַ זעלבסטשטענדיגער אָרגאַניזאַציע, און צו אונזער כבוד אַ שעהנע אָרגאַניזאַציע, וועלכע טוט גוטע אַרבייט. און היינט־צו־טאָג זעהען מיר, אַז דעם ביישפּיל האָבען אונזערע לאַנדסמאַנשאַפט אָרגאַניזאַציעס נאָכגעטאָן אויף אַן אַנדערען וועג. אָנשטאָט גרינדען אַ זעלבסטשטענדיגע אָרגאַניזאַציע, האָבען זיי געגרינדעט לידיס אָקזילערים.

אויך נעהמט דער ברענטש אַ טיכטיגען אָנטייל אין דער שול־באַוועגונג. מיר שטיצען זיי אין אַלע זייערע אַרבייטען, ווייל די שולען זיינען דאָס פּלאַץ פאַר אַלע קינדער ווי זיי האָבען די מעגליכקייט צו לערנען און זיך באַקענען מיט אַלע געגענשטאַנדען פון דער אידישער געשיכטע.

און ווען מיר בלעטערען איבער די פינאַנס־ביכער פאַר די 25 יאָהר, געפינען מיר, אַז די שטיצע וואָס מיר האָבען געגעבען צו אונזערע

מעמבערס איז פּשוט אַ קאָלאָסאַלע, אָבוואָהל דעם קראַנקען־בענעפיט וואָס מיר צאָלען, איז אַ ביי זייך האָט דער בר. אויסגעצאָלט אין די 25 יאָהר קראַנקען בענעפיט די סומע פון $11.597.00, און טויטען בענעפיט — 2.400.00. און ווען אַ מעמבער איז אין אַ נויט, זעהען מיר, ווי אונזער בר. שטעלט זיך ניט אָפּ פאַר קיין זאַך, גיט הונדערטער דאָלאַרס און העלפט דעם מעמבער זיך צוריק צו שטעלען אויף די פיס.

און אָט דאָס איז דער רעקאָרד פון ברענטש אויף וועלכען מיר זיינען שטאָלץ.

אונטערפירענדיג דעם סך־הכל פון אונזער 25 יאָהר אַרבייט, ווילען מיר זאָגען צו אונזערע מעמבערס: זייט שטאָלץ מיט אָט־דער אַרבייט, וואָס עס איז געטאָן געוואָרען יעצט, און לאָמיר אויך ווייטער פאָרזעצען די גוטע אַרבייט מיט נאָך מעהר ענערגיע.

מיר באַגריסען אייך, פריינדע און פריינדינעס פון ברענטש, צו אונזער אַלעמענס יום־טוב. די פאַרגאַנגענהייט איז אַ שעהנע און גייסטרייכע, און מיר ווינשען, דאָס די צוקונפט זאָל זיין שעהנער און רייכער.

מיר דריקען אויס אַ דאַנק די פאָלגענדע פריינד: טש. פרענק, דזשאו ווילנער, דזשאו קאַצמאַן, איזי דראַנטש, מעקס קענטאָר, פאַר איבערגעבען דעם מאַטעריאַל מיט וועלכען מיר האָבען זיך באַנוצט אויף צוזאַמענשטעלען די געשיכטע.

באַגריסונג פון פינאַנץ־סעקרעטאַר

פון טש. פרענק

עס איז פאַר מיר אַ פרייד און אַ פאַרגעניגען אייך אַלעמען צו באַגריסען צום 25 יאָהריגען יובילעאום, וואָס אונזער ברענטש פייערט היינט, און ספּעציעל פרעה איך זיך, ווייל שרייבענדיג די ערינערונגען פון ברענטש, וועלכע זיינען געוואָרען אַ טייל פון דער געשיכטע פון ברענטש, האָב איך זיך צו יענער צייט ניט פאָרגעשטעלט, וואָס עס וועט זיין מיט 25 יאָהר שפּעטער. און יעצט, ווען מיר פייערען אונזער יובילעאום און זעה, וואָס עס איז געוואָרען פון יענעם קליינעם צוזאַמענקונפט, איז דאָס ביי מיר אַ דאָפּעלטער יום־טוב.

זייענדיג יעצט אין אַ געהויבענער שטימונג, וויל איך ביים יעצטיגען מאָמענט אויסדריקען מיין האַרציגע באַגריסונג צו אייך אַלע פריינד און פריינדינעס און געלאַדענע געסט, צו אונזער יום־טוב, און איך אַפּעליר צו אייך, דאָס נישט נאָר דאַרפט איהר זעהן דאָס אייערע פריינד אין דער היים זאָלען אויך זיין אייערע פריינד אין ברענטש, נאָר אויך אייערע קינדער דאַרפען ווערען אַ טייל פון דעם גרויסען אַרבייטער רינג, און נאָר מיט פאַראייניגטע כחות וועלען מיר דערגרייכען דאָס, צו וועלכען מיר שטרעבען, און מיין וואונטש צו אייך אַלעמען איז, זעצט פאָר אייער אַרבייט, ניט נאָר פאַר דעם ברענטש נאָר פאַר דעם גאַנצען אַרבייטער רינג.

באַגריסונג פון אַן עקזעקוטיוו מעמבער

פון איזי דראַנטש

צו אונזער גרויסען יום־טוב פון 25 יאָהר עקזיסטענץ, וואָלט איך זעהר געוואָלט זיין אַ גרויסער שרייבער, צו מאָהלען די ערפאָלגרייכע פאַרגאַנגענהייט פון אונזער ברענטש 498, און די פאַרדינסטען וואָס ברענטש 498 טראָגט אין העלפען בויען דעם גרויסען אַרבייטער רינג, וואָס טראָגט אין זיך דעם אידעאַל פאַר אַ געזעלשאַפטליכער אָרדענונג, וואו אַלע מענשען זאָלען גלייך געניסען די פרוכט פון ערליכע אַרבייט.

איך באַגריס אונזערע באַאַמטע און מיטגלידער פון אונזער נאָוואָסעליצער ברענטש 498, און איך ווינש, אַז די שעהנע פאַרגאַנגענהייט פון אונזער ברענטש זאָל זיין דאָס ליכט פאַר ווייטערדיגע אַרבייט אויפ'ן געביט פון אונזער גרויסן רינג, פאַר דעם פּרינציפּ פון פרייהייט און גלייכהייט פאַר אַלע מענשען.

איך באַגריס אייך אַלע פריינד, פריינדינעס און געסט!

מיר זיינען אַלע די זעלביקע פאָלקס־מענשען

פון משה מ. פרענק

25 יאָהר לעבען און אַקטיוויטעט איז אַ גרויסער יום־טוב, סיי פאַר אַ יחיד, סיי פאַר אַן אָרגאַניזאַציע, אָבער נאָך וויכטיגער איז 25 יאָהר אַרבייט און דערגרייכונגען אין דעם לעבען פון אַן אַרבייטער רינג ברענטש, ווי דער נאָוואָסעליצער ברענטש 498 איז. מיר לעבען אין אַ היסטאָרישער צייט, אַ צייט פון גרויסע אומרועז און צערודערונגען אין דער וועלט, אין דער אידישער וועלט, וואו אין דער אַלגעמיינער.

מיט 25 יאָהר צוריק, ווען אַ קליינע גרופּקע עלענטע, אָרימע און פאַרוואָגלטע אימיגראַנטען, פאַרוואָרפען אַהער פון דער דעמאָלט־געזונטער בעסאַראַביער ערד, איז זיך צוזאַמענגעקומען און געלעגט דעם גרונטשטיין פאַר דעם צוקונפטיגען אַרבייטער רינג ברענטש 498, איז דעמאָלט די וועלט געשטאַנען ערב אַ וועלט־מלחמה. צעשראָקענע, מיט אומזיכערע טריט פאַר דעם קומענדיגען מאָרגען, האָט זיך דאָס הייפעלע לאַנדסלייט געטוליעט איינס צום אַנדערען, געזוכט אַ פריינטליכע קולטורעלע היים, און אַ וועג ווי אַזוי מען זאָל צוזאַמען קעמפען פאַר אַ שעהנערער וועלט און אַ ליכטיגען מאָרגען.

פילע פון יענע איבערגעגעבענע טוער זיינען היינט מער ניטאָ מיט אונז, אָבער זייער אַרבייט, וואָס זיי האָבען אַריינגעלייגט, עקזיסטירט. זיי און פילע וואָס זיינען געקומען נאָך זיי האָבען אַוועקגעשטעלט אַ פעסטען פונדאַמענט און אויסגעבויט אַ שטאַרקע געביידע, וואָס זאָל אונז באַשיצען אין אונזער סאָציאַל־געזעלשאַפטליכען לעבען. פאַר זייערע אויגען האָט זיך אין די לעצטע 25 יאָהר אָפּגעשפּילט די בלוטיגע וועלט־מלחמה און איהרע נאָכוויייעניש. זיי און מיר אַלע האָבען געזעהן, ווי אַ וועלט האָט זיך געוואָרפען אין קאָנוואולסיעס און געבוירען דעם פינסטערען פאַשיזם, און אין פאַרלויף פון דעם לעצטען פערטל יאָהרהונדערט, האָט זיך אינגאַנצען געביטען די פיזיאָנאָמיע פון דער וועלט. אין אונזער אַלטער היים איז דאָס אידישע לעבען געוואָרען אומזיכערער, פּאָליטיש און פיזיש. דער איד איז דעגראַדירט סאָציאַל און דעקלאַסירט עקאָנאָמיש. דער היטלעריזם און אַנטיסעמיטיזם האָט אויסגעשפּרייט זיינע בלוטיגע לאַפּעס איבערן גאַנצען אייראָפּייאישען קאָנטינענט, און דריקט און שטיקט אונזערע ברידער אויף יענער זייט ים.

דאָ אין אַמעריקע, וואו מיר האָבען ביז יעצט געפונען אַ מקום מנוחה, איז אויך פאַראַן די געפאַר, אַז דער אַנטיסעמיטיזם זאָל זיך פאַרשפּרייטען, אָבער דאָ זיינען מיר נאָך אין אַ לאַגע צו קעמפען געגען די אַלע שלעק און שלענג.

דער נאָוואָסעליצער ברענטש 498 אין זיין 25 יאָהריגער עקזיסטענץ, איז קיינמאָל ניט אָפּגעשטאַנען פון די קעמפערישע רייען, צי דאָס איז געווען פון שאַפען מאַטעריעלע הילף פאַר אונזערע ברידער אין אייראָפּע, צי דאָס איז געווען אין אויפהייבען הויך אונזער שטימע געגען היטלעריזם און פאַשיזם, צי דאָס איז געווען געגען רעאַקציע און שאָוויניזם אין אונזער אייגען לאַנד, אין אַמעריקע, אָדער גיבען אונזער פינאַנציעלע און מאָראַלישע שטיצע פאַר אַרבייטער־אינטערעסען און סאָציאַליסטישען אידעאַל, אַלץ וואָס איז נאָר מעגליך געווען פאַר אונזערע כחות.

היינט פייערען מיר 25 יאָהר לעבען און אַקטיוויטעט פון אונזער אָרגאַניזאַציע. צו דער געלעגענהייט ווילט זיך זאָגען צו אַלע נאָוואָסעליצער לאַנדסלייט, פריינד און באַקאַנטע וואָס געהערן נאָך ניט צום נאָוואָסעליצער בר. 498, שליסט זיך אָן אין דעם ברענטש, די צייט פון צו זיין אַוועק פון די אַלע געשעהענישען און זיין פאַר זיך אַליין, איז שוין לאַנג אַוועק. מיר זיינען אַלע די זעלביגע פאָלקס־מענשען און אַרבייטער, קענער ניט בעסער, קענער ניט ערגער. שליסט זיך אָן אין אַרבייטער רינג און לאָמיר אַלע צוזאַמען מיט פאַראייניגטע כחות אויפבויען אַ גרויסען און אַ מעכטיגען ברענטש, וואָס זאָל זיין אַ שטאָלץ פאַר אונזער לאַנדסמאַנשאַפט. עס איז אַ כבוד צו זיין אָנגעשלאָסען אין דעם גרויסען און שעהנעם אַרבייטער אָרדען — אַרבייטער רינג.

און צו אייך, טוער, פירער און מיטגלידער פון ברענטש, דער היינטיגער יום־טוב איז אַ קרוינונג פון אייער דערפאָלגרייכער אַרבייט. זאָל אייערע הענט זיין געשטאַרקט און געבענטשט, האַלט הויך און מוטיג אייערע קעפּ און גייט אָן מיט טאָפּעלטער קראַפט אין אייער אַרבייט, פאַר אַ גרעסערע און גליקליכע משפחה אין דעם נאָוואָסעליצער ברענטש 498, אַרבייטער רינג.

זייט באַגריסט!

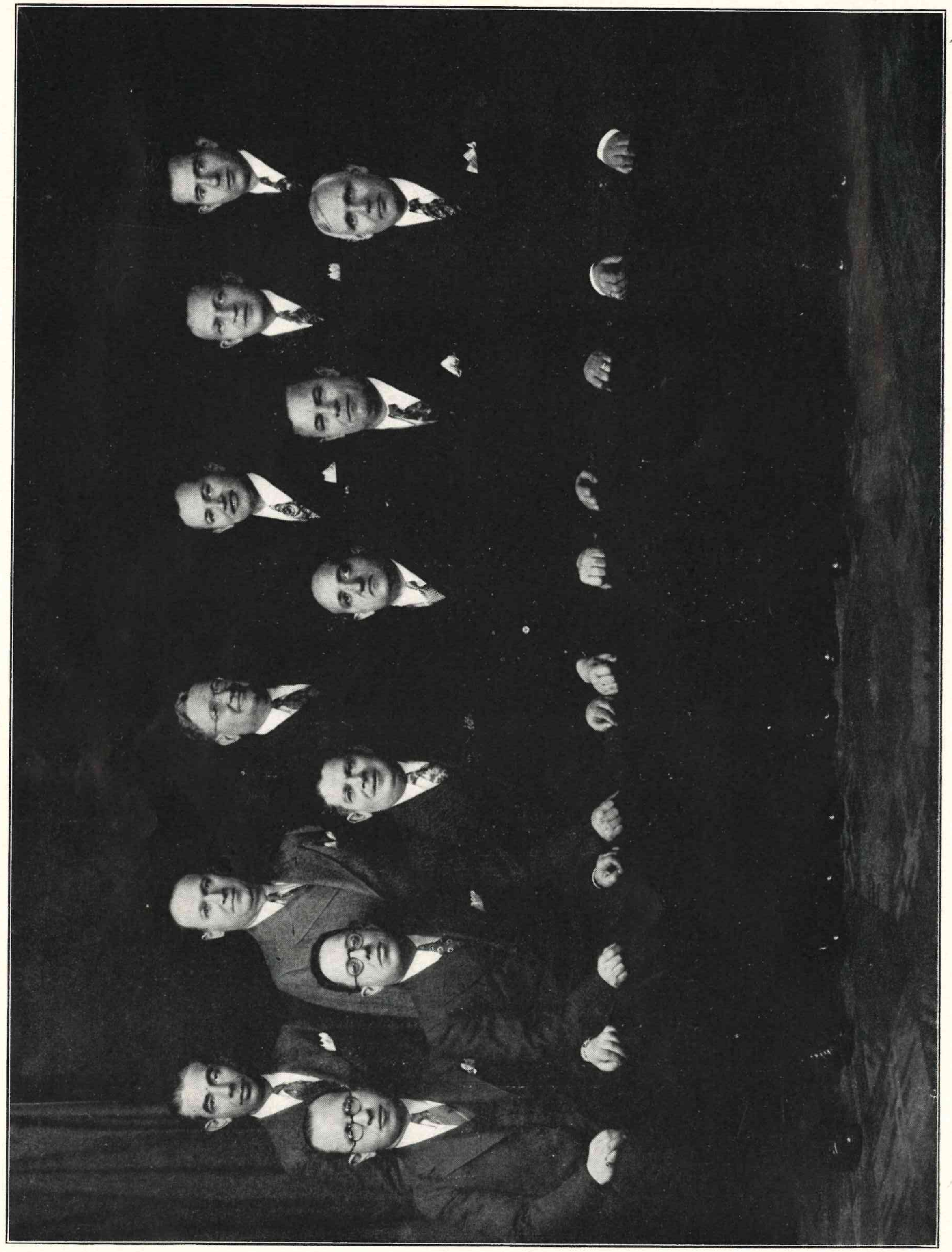

יובילעאום עקזעקוטיוו קאמיטע פון נאוואסעליצער פראג. ברענטש 498, אר. רינג

פון רעכטס צו לינקס, זיצענדיג: ד. בירינבוים, מ. יאסלאוויץ, טש. פרענק, נ. ווילנער, דזשאו קאצמאן, וו. נעטענסאן.
שטעהענדיג: ל. ספילמאן, מ. נאדעלמאן, ק. שיכעל, דזשאו ווילנער, וו. טאראנסקי, ד. פאלישטשאק.

באַגריסונג פון דער עקזעקוטיוו קאָמיטע

יט א יום־טוב'דיגער שטימונג שיקען מיר, אַלס מעמבערס פון דער עקזעקוטיוו קאָמי־טע, אונזער באַגריסונג צו אַלע מעמבערס פון אונזער ברענטש 498 צו אייער און אונזער 25 יאָהריגען יובילעאום. און צוזאַמען מיט אונזער באַגריסונג שיקען מיר אייך אויך אונזער וואַרעם ברודערליכען דאַנק פאַר דעם גרויסען כבוד און צוטרוי, וואָס איהר האָט אונז געגעבען מיט דעם, וואָס מיר פאַרטרעטען די עק־זעקוטיווע פון ברענטש, וואָס נאָר מיט אייער הילף, אינספּיראַציע און קאָאָפּעראַציע, האָט דער ברענטש די גאַנצע 25 יאָהר פון זיין עקזיסטענץ געקענט פירען אַזאַ שעהנעם און גייסטרייכען לעבען, ווייל נאָר מיט אייער מיטווירקונג האָט אונזער ברענטש געקענט אָנשרייבען אָט־דעם גלענ־צענדען רעקאָרד.

דאַרום איז אונזער הייניטיגער יום־טוב ניט קיין מאָמענטאַלער, נאָר לאַנג דויערהאַפטער, געבויט דורך פילע יאָהרען פון אונערמידליכער און אחריות'דיג ווירקזאַמער טעטיגקייט, און מיר ווינשען אייך ווייטער אָנגעהן מיט דער גרויסער פאַראַנטוואָרטליכער אַרבייט מיט'ן זעלבען וועג אין דער זעלבער ריכטונג צום 50 יאָהריגען יובי־לעאום. זייט געגריסט!

די עקזעקוטיוו קאָמיטע פון ברענטש 498

●

עקזעקוטיווע:

מ. יאַסלאָוויץ .... פּראָטאָקאָל־סעקרעטאַר

טש. פרענק	דזשאו ווילנער
ד. בירינבוים	וו. טאַראַנסקי
נ. ווילנער	מ. נאַדעלמאַן
וו. נעטענסאָן	ל. ספילמאַן
ק. שיכעל	ד. פאַלישטשאַק
דזשאו קאַצמאַן	יאַקער
איזי דראַנטש	

וואָרום איך באַלאַנג צום אַרבייטער רינג בכלל, און צום ברענטש 498 בפרט?

פון דזשאַו קאָרינפעלד

איך האָב ניט גענוג ווערטער און איך באַזיץ ניט די שפּראַך פון דעם פּאָעט, וועלכער זאָל קענען אין דיזען מאָמענט אויסדריקען אָט־די אַלע געפילען מיט וועלכע מיר זיינען היינט אָנגעפילט. מיר פייערען היינט אונזער 25 יאָהר אַרבייט, אַרבייט פון אָנשטרענגונג, אַרבייט פון איבערגעבענהייט, אַרבייט, וואָס איז געטאָן געוואָרען מיט ליבע גאַנצע 25 יאָהר, און עס איז גאָרניט קיין קלייניקייט צו דערלעבען אַזאַ שמחה, וואָס מיר פייערען היינט, ווייל נאָר גיבען מיר אַ טראַכט אויף דער פאַרגאַנגענהייט, וואָס עס האָט פּאַסירט מיט פאַרשידענע אָרגאַניזאַציעס אין דער פּעריאָדע פון די 25 יאָהר, מוז מען זיך ווירקליך שטעלען אַ פראַגע: אין וואָס פאַר אַ כוחות באַשטעהט אונזער עקזיסטענץ, איבערלעבענדיג די שווערסטע פּאַסירונגען פון לעבען פון אונזער צייט? און דער ענטפער איז גאַנץ פּשוט: עס איז דאָ אַ מערקווירדיגע ערשיינונג. אין אונזער אַנטלאַנטישען ים, אינמיטען פון'ם קאַלטען ים פליסט אַ שטראָם אַ וואַרימער, וועלכער רופט זיך: גאָלף־שטראָם. דער שטראָם ציט זיך פאַר טויזענטער מיילען אין די כוואַליעס פון דעם קאַלטען ים.

דאָס זעלבע האָט פּאַסירט מיט אונז, דאָ אין דעם לאַנד, ווייל דאָ אין דעם לאַנד, אין דעם אידישען לעבען אין אַמעריקע איז דער אַ. ר. דער וואַרימער שטראָם, וואָס ברייננט וואַרימקייט און ליכט אין דעם אידישן לעבען אויף אַ גאַנץ גרויסן שטח פון דער וועלט. און היינט צו טאָג, ווען מיר פייערען אונזער 25 יאָהריגען יובילעאום, מוזען מיר זיך דערמאָנען אין אונזער געוואַלדיגער קאַמפּס־פּעריאָדע פון דער גאַנצער צייט, וואָס מיר האָבען אָנגעפיהרט פאַר אונזער עקזיסטענץ־באַרעכטיגונג, ווייל מיר דאַרפען ניט פאַרגעסען, אַז מיט 25 יאָהר צוריק זיינען מיר אַרויסגענומען געוואָרען פון אונזער אַלטער היים אַזוי ווי ציגעל, וואָס ווערען אַרויסגענומען פון אַן איינגעפונדעוועטע געביידע. דאָס אידישע לעבען אין דער אַלטער היים איז געווען אַ באַפעסטיגטע, נאָך דעם איז געקומען דער גרויסער שטורם פון אונזער צייט, און איינעם נאָך דעם אַנדערען אַרויסגעריסען פון אונזער אַלטען אידישען ישוב, און אונז אַריבערגעטראָגען אויף דער זייט ים. מיר זיינען ניט פאַרלוירען געגאַנגען ווי עס ווערען פאַרלוירען ציגעל פון אַן איינגעפאַלענע געביידע.

מיט 25 יאָהר צוריק האָבען מיר זיך צוזאַמענגענומען און אָנשטאָט מיר זאָלען זיין צעמענטירט פון אַלע ציגעל פון אַלטע טראַדיציעס און רעליגיע, איז אונזער פונדאַמענט געוואָרען סאָציאַליזם, ברידערליכקייט, וואָס דאָס איז דער אַוואַנגאַרד פאַר אַ בעסערער און שעהנערער וועלט פאַר דעם אידישען לעבען אין אַמעריקע ווי אויך איבער דער גאַנצער וועלט.

פריינדע! איך מוז זיך מודה און מתודה זיין, און קען צום באַדויערען ניט זאָגען, אַז איך אויך בין געווען פון די ערשטע פּיאָנערען, וועלכע האָבען געהאָלפען בויען אונזער ברענטש 498, אַזוי אונערמידליך און קאַמפּסרייך, ווי עס האָבען געטאָן אַנדערע פון מיינע פריינד. איך מוז, לײדער, צוגעבען מיין טעות, ווייל צו יענער צייט האָב איך ניט באַגריפען און ניט געקענט פאַרשטיין די גרויסקייט פון דעם אידעאַליסטישען מענשליכען שטרעבונג. אָבער היינט־צו־טאָג, ווען מיר פייערען אונזער גרויסען יום־טוב, קען שוין קיינער ניט צווייפלען, אַז אונזער וועג איז געווען דער ריכטיגער, ווייל דאָס אַליין וואָס מיר האָבען זוכה געווען צו דערלעבען $2\frac{1}{2}$ צענדליג יאָהר, גיט אונז אַלעמען די גרויסע האָפענונג צו דערלעבונג פון אונזער ברענטש אונטער דער פאָן פון אַרבייטער רינג, פאַר אַ גאַנץ לאַנגער צייט.

נעמט אָן מיין האַרציגע באַגריסונג, אַלס סאָלדאַט פון דער גרויסער אַרמיי פון דעם אַרבייטער רינג און אַלס מעמבער פון ברענטש, צו אונזער גרויסען יום־טוב. זאָלען מיר שפּרייזען זיכער און מוטיג, ניט קוקענדיג אויף אַלע שטערונגען און אַנטוישונגען, און ווייטער געהן פאָרווערטס אויף דעם וועג פון מענשליכער באַפרייאונג.

זייט געגריסט, אַלע געסט און באַקאַנטע, צו אונזער גרויסען יום־טוב!

ערינערונגען פון מיין האַרציגען געליבטען ברענטש 498, אַרבייטער רינג

פון דזשאַו ווילנער

מיט פרייד האָב איך אָנגענומען די איינלאַדונג אָנטייל צו נעמען אין דעם זשורנאַל, וואָס ווערט אַרויסגעגעבען צו אונזער 25 יאָהריגען יובילעאום. מיט דער איינלאַדונג באַנוץ איך זיך יעצט. ווען עמיצער פון אונז זאָגט זיך אַרויס: אָט פייערען מיר 25 יאָר, דאַכט זיך, וואָס איז טאַקע 25 יאָר? אָבער ווען מיר נעהמען אָט־די אַלע יאָהרען, יאָהר ביי יאָהר, זעהען מיר ערשט, וואָס עס מיינט 25 יאָהר לעבען, וויפיל פריידען און ליידען מיר האָבען דורכגעלעבט פאַר דער גאַנצער צייט.

מיר האָבען געזעהן אַלטע אידעאַלען זיינען פאַרשוואונדען, נייע זיינען געשאַפען געוואָרען, אָבער מיינע געפילען צו דיר, מיין ליבע אָרגאַניזאַציע זיינען געבליבען די זעלבע, ניט קוקנדיג אויף די אַלע ענדערונגען וואָס עס איז פאָרגעקומען. עס זיינען געוועזן צייטען, ווען דו האָסט זיך געלאָזט איינרייסען דורך פאַלשע פריינד, וועלכע האָבען בלויז געזוכט פערזענליכע נוצען פון דיר צו קריגען, און דיך פאַרלאָזט אַזוי שנעל, ווען זיי האָבען געזעהן, אַז מעהר קיין נוצען קענען זיי שוין ניט האָבען. אַ דאַנק די איינצעלנע פריינד האָסטו אַלעס איבערגעלעבט און צום סוף אַרויסגעקומען שעהנער, שטאַרקער, און אָט דורך די אמת'ע פריינד האָסטו געקענט ווייטער פאָרזעצען דיין גוטע אַרבייט, ניט נאָר פאַר די מעמבערס, נאָר אויך פאַר דער גאַנצער געזעלשאַפט, און זייענדיג מיט דיר. האָבען מיר געהאַט פריידיגע און טרויעריגע צייטען, און אָט־די מאָמענטען וועל איך זיך יעצט טיילען מיט אייך אַלעמען.

3 יאָהר נאָך דעם ווי מיר זיינען געווען אַ ברענטש, איז דער ברענטש געשטאַנען אויף דער שוועל פון אונטערגאַנג, איז אונזער פאַרשטאָרבענער פריינד, הערי פעפערהאָלץ, געקומען צו מיר און מיר איבערגעגעבען וואָס עס געהט פּאַסירען מיט דעם ברענטש. מיר האָבען באַשלאָסען, דאָס דער ברענטש מוז, אונטער אַלע אומשטענדען, אויך ווייטער לעבען. איז איך און הערי פעפירהאָלץ האָבען אויסגעליגען 200.00 דאָלער און גלייך געעפענט אַ טשעק־אַקאונט. אָבער דאָס איז נאָך ניט געווען צופרידענשטעלענד און עס איז ערוועהלט געוואָרען אַ גאַנץ נייע פאַרוואַלטונג מיט פריינד פּאָלישטשאָק אַלס דער סעקרעטאַר. און ווער קען פאַרגעסען דאָס יאָהר 1917, ווען דער מלחמה־משוגעת, וואָס האָט אַרומגעכאַפּט די גאַנצע וועלט, האָט אויך דעם משוגעת אַריבערגעטראָגען צו אונז, ניט נאָר אין לאַנד, נאָר אויך אין ברענטש. ווען די פריינדע פּאָלישטשאָק, מיין ברודער נייטען ווילנער און ראַבינאָוויץ, האָבען אונז באַדאַרפט פאַרלאָזען. און ווען מיר האָבען זיך געזעגענט ביי דעם אָפּשיידס־אָווענט, וואָס עס איז געמאַכט געוואָרן, אין אַלע פּנים'ער איז געווען טרויער, און יעדער האָט זיך געשטעלט די זעלבע פראַגע: וועלען זיי צוריקקומען? און ווען זיי זיינען צוריקגעקומען, זיינען די זעלבע פּנים'ער געווען פרעהליכע, גליקליכע, און נאָר צוזעהענדיג אָט־די פרייד אַליין, האָט מען געקענט זעהן, אַז דאָס איז ניט נאָר מעמבערס, נאָר אמת'ע איבערגעגעבענע פריינד.

איך ווייס ניט צו איך זאָל דאָס אָנרופען גליק צו אומגליק. איך האָב געמוזט איבערנעהמען דעם אַמט פון פינאַנס־סעקרעטאַר, ווייל פּאָלישטשאָק האָט געמוזט רעזיגנירען און געהן אין דער דינסט פון לאַנד. און זייענדיג סעקרעטאַר, האָט מען געלאָזט וויסען, אַז אַ מעמבער איז אין נויט און איז קראַנק און ער נויטיגט זיך אין פינאַנציעלער הילף. אַ מיטינג איז גערופען געוואָרען און ערקלערענדיג דעם צוועק פון דעם מיטינג און זעהענדיג ווי האַרציג יעדער האָט זיך אָפּגערופען און געגעבען 5־ערליך און 10־ערליך מיט אַ וואונטש, אַז דער מעמבער זאָל צוריק קומען געזונט צו זיין פאַמיליע. און ווען דער ציל איז דערגרייכט געוואָרען, קען איך דען אָט־די פרייד אייך איבערגעבען? און נאָך פילע אַזעלכע מאָמענטען זיינען פאָרגעקומען, און אָט צוליב דעם אַליין האָט זיך דער ברענטש פאַרדינט צו זיין איינער פון די געשעהלטע ברענטשעס מיט אַזאַ שעהנעם רעקאָרד, אויף דעם געביט פון העלפען אין אַלע צייטען.

ביי דער געלעגענהייט דריק איך אויס אַ פּערזענליכען דאַנק צו אונזער אַלעמענס פריינד, דזשאַו קאַצמאַן, פאַר זיין אונערמידליכער שווערע אַרבייט, וואָס ער האָט אַוועקגעגעבען אין ברענטש אין אַלע פעלע, ווי אויך אין דער אָרגאַניזירונג פון פרויען־קלוב, וועלכעס איז נאָך יעצט ניט ווי געהעריג אָפּגעשאַצט געוואָרען.

איך באַגריס אייך, פריינדע און פריינדינעס, ווי אויך אַלע געסט, צום היינטיגען יום־טוב.

לאָמיר זיך פרייען

פון ד. פּאָלישטשאַק

היינט פייערן מיר דעם 25 יאָהריגען געבורטסטאָג פון אונזער ברענטש 498, ד. ה., אַז די פאַרגאַנגענע יאָרען ווערן היינט געשיכטע. ווילט זיך אונטערציען דעם סך־הכל אויף די בלעטער פון דער געשיכטע פון אונזער ברענטש, 25 יאָהר לעבען און טעטיגקייט, וועלכעס אונזער ברענטש שטעלט מיט זיך פאָר איז אין לעבען גאָר ניט קיין לאַנגע צייט, אָבער אין דעם היסטאָרישען זין איז דאָס זעהר אַ לאַנגע און העכסט וויכטיג אָנגעזעהענע צייט.

אין דעם זין פון דעם לעבען פון אונזער בר., ספּעציעל אין זיינע פונקציעס, וועלכע איז פאַרטיפט מיט ערענסטע זאָרגען, ווייל לעבענדיג אין אָט־דער קראַנקער קאַפּיטאַליסטישער אָרדענונג, זיינען מיר שטענדיג בלוטיג פאַראינטערעסירט איבערצובויען די קראַנקע, קאַפּיטאַליסטישע אָרדענונג אויף דעם יסוד פון סאָציאַלע, פּאָליטישע און עקאָנאָמישע גלייכהייט. מיט אָט־דעם גרונט־אינהאַלט זיינען מיר דורכגעגאַנגען דעם וועג פון 25 יאָהר צוזאַמען מיט אונזער ברענטש, און דערפאַר זיינען די פאַרגאַנגענע 25 יאָהר אַזוי וויכטיג און אַ אָנגעזעענע צייט אין אונזער לעבען, און דער היינטיגער יום־טוב איז אַ ווילקאָמענער און יום־טוב׳דיגער, און דערפאַר איז דער קאַפּיטעל 25 יאָהר געשיכטע פון אונזער ברענטש היסטאָריש וויכטיג, ווייל אַזוינע 25 יאָהר קען אין קיין פאַל ניט גערעכענט ווערען אין זין פון פאַרביילויפענדער צייט, ווייל עס איז געווען אַרבייט פון אָנשטריינגטער, פאַרצווייגטער טעטיגקייט, וועלכע וועלען בלייבען די קאָלירסטפולע און אָנגעזעהענסטע צייט פון אונזער לעבען, אָבוואָהל איך האָב דעם כבוד צו זיין איינער פון דער גרויסער משפחה פון ברענטש 498, זאָג איך דאָס ניט, ווייל איך בין באַערשט פון סענטימענטאַלע געפילען. ניין, איך זאָג דאָס דערפאַר, ווייל די נויט און ליידען זיינען אימער געווען אונזער פּראָבלעם. און איך זאָג דאָס אויך דערפאַר, ווייל דער קאַמף פון דער אַרבייטענדער וועלט פאַר אַ שעהנער, יושר׳דיגען לעבען איז געווען און איז אויך יעצט אונזער קאַמף.

איך באַגריס אייך אַלע, מיינע פריינד פון בר. 498, צום היינטיגען יום־טוב, ווייל דער היינטיגער יום־טוב איז זיכער ניט דער אָפּשלוס פון דעם לעבען און טעטיגקייט פון אונזער ברענטש. עס איז בלויז אַ אָפּשטעל, ווייל מיר געהען יעצט אַ הוליע־ טאָן אַביסעל. מיר האָבען נאָך אָבער זעהר אַ לאַנגען און שווערען וועג צו דעם ציל, וועלכען מיר האָבען זיך געשטעלט צו דערגרייכען, און איך בין זיכער, אַז מיר וועלען ווייטער געהן מיט זיכערע, שטאָלצע טריט אין דער זעלבער ריכט־ליניע.

זייט אַלע געגריסט, פריינדע און אַלע געסט, וועלכע פרייען זיך היינט גלייך מיט אונז.

באַגריסונג פון קעשיר פון ברענטש 498

פון נ. ווילנער

איך שיק אייך מיין האַרציגע באַגריסונג צום 25 יאָהריגען יובילעאום. עס איז אמת, אַז איך בין ניט איינער פון די גרינדער פון ברענטש, און איך קען ניט אָנטיילנעהמען אין דער געשיכטע פון ברענטש, אָבער איך מוז זיך מודה זיין, אַז זינט איך בין געוואָרען אַ מיטגליד פון ברענטש, פיל איך, אַז איך געפין זיך צווישען אמת׳ע פריינד. און אָט צוליב דעם אַליין פיל איך אַלס מיין פליכט צו זיין איינער פון דער אַקטיוויטעט פון ברענטש.

נעהמט אָן מיין גליקוואונטש פון מיר צו אונזער אַלעמענס גרויסע יום־טוב.

באַגריסונג פון אייב סויפער

איך וויל ביי דער יעצטיגער געלעגענהייט באַגריסען דעם ברענטש 498 צו דעם 25טען יובילעאום און ווינטשען, אַז די נעקסטע 25 יאָהר זאָלען זיין בעסערע און פרעהליכע.

באַגריסונג פון

סאָשעל סירוויס דעפּאַרטמענט פון אַרבייטער רינג

פון ר. אַש

שוין אַ פערטעל יאָהרהונדערט ווי דער ברענטש 498 פיהרט אָן מיט זיין גייסטרייכער און נוצליכער אַרבייט אין דער גרויסער אָרגאַניזאַציע פון אַרבייטער רינג. ניט נאָר האָט איהר געהאָלפען בויען אונזער אָרגאַניזאַציע אַלס אַ גאַנצע, נאָר איהר האָט אויף אַ ברידעליכען אופן געהאָלפען איינצעלנע מיטגלידער.

מיר האָפען, אַז איהר וועט ווייטער ציהען די קייט פון אייער וויכטיגער טעטיגקייט און אַז איהר וועט אין דער צוקונפט ניט מיד ווערען פון דער אַרבעט און הויך האַלטען די פאָהן פון דעם גרעסטען אידישען אָרדען — דער אַרבייטער רינג. די ברייטהאַרציגקייט אין דער טיף מענשליכער אינטערעס, מיט וועלכע איהר האָט זיך באַצויגען צו די נויט־ליידענדע מיטגלידער פון אייער גרויסען ברענטש, ווערען אויך געשעצט און דאַנקבאַר אָנערקענט פון אונזער סאָשעל סירוועס דעפּאַרטמענט. לאָמיר האָפען, אַז מיט׳ן אָנקום פון נייעם יאָהר וועלען יענע מיטגלידער וועמען איהר האָט געהאָלפען אַליין זיין אומשטאַנד צו הילף צו קומען די וואָס נויטיגען זיך אין שטיצע.

נעמט מיינע וואַרעמסטע באַגריסונגען און לאָמיר אַלע געדענקען, אַז אַלע פאַר איינעם און איינער פאַר אַלע איז אונזער אידעאַל.

באַגריסונג פון פּראָטאָקאָל־סעקרעטאַר

פון מ. יאסלאָוויץ

איך פיל זיך היינט יום־טוב׳דיג, ווייל דער יום־טוב פון ברענטש 498 איז אויך מיין יום־טוב. איך בין שטאָלץ וואָס איך בין אַ מעמבער אין אַזאַ שעהנעם ברענטש, און איך בין נאָך מעהר שטאָלץ, וואָס איך בין איינער פון די ברענטש־באַאמטע.

אין דעם פערטל יאָהרהונדערט האָט אונזער ברענטש, צוזאַמען מיט דעם גאַנצען אַרבייטער רינג, הויך געטראָגען די פאָן פאַר דער באַפרייאונג פון דעם אַרבייטער קלאַס.

דורך די 25 יאָהר איז אונזער ברענטש געשטאַנען אויף דער וואַך און האָט אָפּגעהיט די פּרינציפּען און אידעאַלען פון דעם אַרבייטער רינג אַלס אַ גאַנצען און פון דעם ברענטש אַלס אַ טייל פון דעם גרויסען אַרבייטער רינג.

אונזער ברענטש האָט זיך באַטייליגט אין אַלע אונטערנעהמונגען, וואָס דער אַרבייטער רינג האָט אונטערגענומען און געהאָלפען מיט אַלע מעגליכקייטען, אַז די אונטערנעמונגען זאָלען זיין אַן ערפאָלג, און איך בין זיכער, דאָס אויך ווייטער וועלען מיר פאָרזעצען די אַרבייט אין דעם זעלבען גייסט ווי ביז יעצט.

איך באַגריס אייך, אַלע פריינד און פריינדינעס פון ברענטש און אויך אַלע געסט, וואָס נעהמען אַנטייל אין אונזער יום־טוב וועלכען מיר פייערן היינט, און איך ווינש, דאָס מיר אַלע צוזאַמען זאָלען נאָך פייערן אַ סך יובילעאומס.

באַגריסונג פון האָספּיטאַלער

פון ד. בירנבוים

איך באַדאַנק אַלע מעמבערס פאַר דעם צוטרויען וואָס זיי האָבען מיר געגעבען פאַר די יאָהרען, וואָס זיי האָבען מיר ערוועהלט אַלס זייער האָספּיטאַלער פון ברענטש. פאַר מיר איז קיין זאַך ניט שווער צו טאָן אום צו פאַרלייכטערען די ליידען פון אונזערע קראַנקע מעמבערס. טאָג און נאַכט, שטענדיג אויף דער וואַך גרייט צו טאָן מיין פליכט פאַר דעם וואָהלזיין פאַר אַלע אונזערע מעמבערס נאָר אויף אַ גוטען אופן.

איך באַגריס אַלע פריינדע און פריינדינעס, צו אונזער 25 יאָהריגען יום־טוב, און לאָמיר האָפען און ווינשען, דאָס איהר וועט מיר געבען וואָס וויניגער אַרבייט אויף אַ לאַנגער צייט.

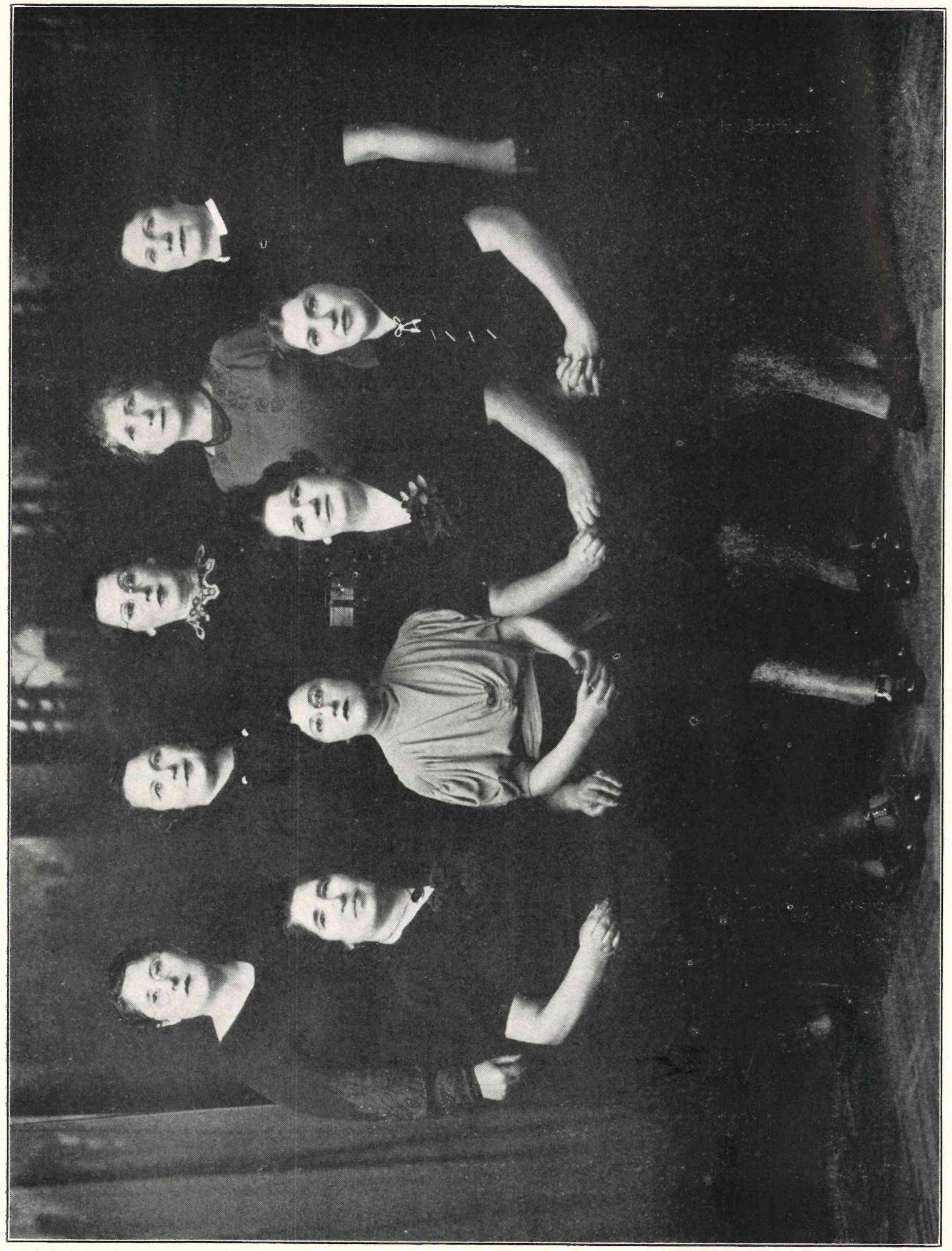

עקזעקוטיוו קאמיטע פון פרויען-קלוב פון נאוואסעליצער פראג. ברענטש 498, אר. רינג

זיצענדיג, פון רעכטס צו לינקס: ר. סקארניק, פ. קאצמאן, ס. סויפער, איי. פישבאך.
שטעהענדיג, פון רעכטס צו לינקס: מ. ווילנער, פ. סטענדארט, מ. נעטינסאן, ס. יאסלאוויץ, ר. בירנבוים.

באגריסונג פון דער

עקזעקוטיוו פון פרויען־קלוב, בר. 498, אַ. ר.

ייט געגריסט, פריינדע און פריינדינעס פון נאוואסעלי־צער פראג. ברענטש 498, ארבייטער רינג, צום 25 יאהריגען יובילעאום.

מיר, די מיטגלידער פון פרויען־קלוב, וועלכע זיינען דורך דער מיטווירקונג פון אייך אויסגע־וואקסען אין א זעלבסטשטענדיגער ארגאניזאציע, וואס איהר האט אונז געגעבען די מעגליכקייט ארויסצונעהמען די פרוי פון איהר אלטעגליכען לעבען און באריכערען איהר גייסטיגען צושטאנד מיט געזעלשאפטליכע ארבייט, זאגען מיר, דאס די ארבעט איז געקרוינט געווארען מיט ערפאלג, ווי אויך די ארבייט וועלכע מיר האבען פון אייך איבערגענומען און הארציג זיך אפגערופען אויף יעדער הילף־רוף, און מיר טוען די ארבייט מיט דער זעלבער פאראנטווארטליכקייט און איבערגעבענ־הייט ווי איהר האט אונז געלערענט.

זייט געגריסט, פריינדע און פריינדינעס, זאל דער היינטיגער יום־טוב אונז געבען ווייטערדיגע באגייסטערונג צו ארבייטען צוזאמען פאר א שעה־נערער און בעסערער וועלט.

איך ערלויב זיך דעריבער אין מיין אייגענעם נאמען ווי אויך אין נאמען פון אונזער קלוב, אייך צו באגריסען צום 25 יאהריגען יום־טוב און אויך אונזער אויפריכטיגען וואונטש, אז מיר, צוזאמען מיט אייך, זאלען זעהן יענע ליכטיגע פרייע וועלט פאר וועלכער מיר קעמפען.

פעני קאצמאן, פארזיצערין פון פרויען־קלוב עקזעקוטיווע

●

ד י ב א א מ ט ע :

ר. סקארניק .... פינאנס־סעקרעטארין
דזשאו ווילנער .... פראטאקאל־סעקרעטאר
ס. סויפער .... קעשיר
איי. פישבאך .... האספיטעלערין

ע ק ז ע ק ו ט י ו ו ע :

פעני קאצמאן .... פארזיצערין
דזשאו ווילנער .... פראטאקאל־סעק.

ר. סקארניק	ס. סויפער
איי. פישבאך	פ. סטענדארט
ר. בירנבוים	מ. נייט־נסאן
מ. ווילנער	ס. יאסלאוויץ

באַגריסונג פון

טשערליידי פון פרויען־קלוב, בר. 498, אַ. ר.

פון **פעני קאַצמאַן**

צו אַלע מעמבערס פון ברענטש 498, וואָס האָט זיך געגרינדעט מיט 25 יאָהר צוריק, האָט אין פאַרלויף פון זיין עקזיסטענץ זיך געשאַפען אַ שעהנעם רעקאָרד אין דער אַרבייטער משפחה, זייענדיג געטריי און לאָיאַל צו די אידעאַלען און פרינציפען פון אַרבייטער רינג.

דער ברענטש האָט זיך שטענדיג באַטייליגט אין אַלע אונטערנעמונגען פון דעם אַרבייטער רינג אַלס אַ גאַנצען, און ער האָט שטענדיג פּלאַנמעסיג און סיסטעמאַטיש אָנגעפיהרט אַ ברייטע אויפקלערונגס־אַרבייט.

די מעמבערס פון ברענטש 498 קומען זיך היינט צוזאַמען צו זייער יובילעאום יום־טוב מיט דעם באַוואוסטזיין, אַז זייער אַרבייט פאַר די 25 יאָהר איז געוועזן אַ פרוכטבאַרע און אַ נוצליכע, און אַז זיי האָבען בייגעשטייערט זעהר אַ באַדייטענדע טייל צו דעם וואוקס און פּראָגרעס פאַר דער אָרגאַניזאַציע.

איך באַגריס דעם ברענטש און אַלע זיינע טוער און ווינש זיי ערפאָלג אין זייער צוקונפטיגער טעטיגקייט.

באַגריסונג פון

אַן קעזעקוטיוו מעמבערין פון פרויען־קלוב

פון **פעני סטענדאַרט**

25 יאָהר אַרויסצוזאָגען איז אַ גאַנץ לייכטע זאַך, אָבער וואָס מיר לעבען איבער אין די 25 יאָהר איז שוין ניט אַזוי לייכט. און ווער קען נאָך אַזוי וויסען די באַדייטונג פון 25 יאָהר לעבען, ווי מיר פאַמיליען, וואָס מיר מאַכען דורך ביז מיר ברייגען אַרוים די קינדער צו דער עלטער, ווייל אַלס קינדער זיינען זיי שטענדיג אונטערגעוואָרפען אונטער פאַרשידענע קראַנקהייטען און זיי זיינען שטענדיג אין געפאַר. און ווען מיר, עלטערען, זעהען פאַר זיך די קינדער אַנטוויקעלט, און וואָס פאַר אַ נוצען זיי ברייגען דער געזעלשאַפט, ווי שטאָלץ מיר זיינען.

אַזוי איז מיט ברענטש 498, ווי איך שטעל זיך פאָר, וויפיל אַרבייט און אָנשטריינגונג די גרינדער פון ברענטש האָבען אַוועקגעגעבען אויף צו מאַכען דעם ברענטש דאָס, וואָס ער איז יעצט, ווייל דער ברענטש איז געווען דער איינציגער ווינקעל פאַר דעם נייעם אַריבערגעקומענעם פון דער שטאָט נאָוואָסעליץ, זיך באַקענען נענטער מיט דעם סאָציאַליסטישען געדאַנק און זיך לערנען, ווי אַזוי צו קעמפען פאַר אַ בעסערער און שעהנערער וועלט. און צוקוקענדיג זיך יעצט ווי דער ברענטש אַרבייט און ווי געוויסענהאַפט יעדער טוט זיין אַרבייט, בין איך שטאָלץ, וואָס די אַלע אָנשטרענגונגען זיינען ניט געוועזן אומזיסט.

איך גראַטוליר אייך אַלעמען, און מיר אַלע מעגען שטאָלצירען מיט אונזער ברענטש, און איך האָף, אַז מיר וועלען אויך ווייטער פאָרזעצען אונזער גוטע אַרבייט, מיט דעם ווינש און האָפענונג, דאָס צום גאָלדענעם יובילעאום וועלען מיר זיך פרייען מיט דעם ערפאָלג וואָס מיר האָבען געהאַט.

באַגריסונג פון

אַן עקזעקוטיוו מעמבערין פון פרויען־קלוב

פון **מעמי ווילנער**

מיט ליבע און אַכטונג באַגריס איך אַלע מעמבערס פון ברענטש 498 צום 25 יאָהריגען יום־טוב. איך ווינש, אַז אויך אויף ווייטער זאָל ביי אונז פאַרבלייבען די געפילען פון פריינדשאַפט און איבערגעבענהייט איינער צום אַנדערען, און איך בין שטאָלץ, וואָס איך בין איינע פון דער אַראַנדזשעמענט קאָמיטע אויף צו אַראַנזשירען דעם גרויסען יום־טוב.

איך ווינש אַלע מיינע פריינדע מיט זייערע פאַמיליעס, דאָס זיי זאָלען דערלעבען צו פייערען אַ סך יום־טובים פון אונזער ברענטש.

פינף און צוואַנציג יאָריגער יובילעאום נאָוואָסעליצער פראָג. בר. 498, א. ר.

באַגריסונג פון

אַן עקזעקוטיוו מעמבערין פון פרויען־קלוב ר. בירינבוים

זייט געגריסט, טייערע פריינד, צו אונזער 25 יאָהריגען יובילעאום און איך פיל זיך גליקליך, וואָס איך בין מיט אייך אַרבייטענדיג צוזאַמען צו העלפען אונזערע מעמבערס אין אַלע צייטען.

לאַנג לעבען זאָל ברענטש 498!

באַגריסונג פון

נאָוואָסעליצער ליידיעס פאַרבאַנד

מרס. טשאַפניק, פרעזידענטין **מרס. בראַנשטיין**, וויס־פרעזידענטין

מרס. ר. האַלפען, סעקרעטאַרין

זייט געגריסט, פריינדע פון ברענטש 498, צו אייער 25 יאָהריגען יובילעאום. ווי אַלטע סאָלדאַטען פון אַרבייטער רינג אין דער קעמפערישער אַרמיי, מעגט איהר זיין שטאָלץ און גליקליך, וואָס איהר האָט דערלעבט צו פייערען אייער 25 יאָהר קאַמפּס־טעטיגקייט, קאַמפּס־אַנטשלאָסענהייט און פרינציפּ־פעסטקייט האָט אייך געפיהרט פון איין זיג צום צווייטען.

זאָלט איהר אויך ווייטער באַהערשט ווערען פון אייער גרויסען גייסט, זאָל אייער העראָאישע קאַמפּען ווייטער דינען אַלס אַ לייכטטורם אין אייערע קעמפען פאַר אַ שעהנערער וועלט.

זייט אַלע געגריסט!

פון דער רעדאַקציע.

מיר ווילען דאָ פאַרצייכענען לטובת די קומענדע היסטאָריקער, אום זיי זאָלען זיך ניט וואונדערען, ווען זיי וועלען קומען צו דער היסטאָריע פון אונזער ברענטש 498 און זיי וועלען געפינען, אַז אין אַמעריקע האָט עקזיסטירט אַן אַרבייטער רינג מיט אַזאַ ברייטען באַגריף, ווי מיט סאָציאַלען יושר, פּאָליטישע פרייהייט און עקאָנאָמישע גלייכהייט, זאָלען זיי וויסען, דאָס דער עלעמענט, וועלכער האָט געלעבט און געווירקט אין ברענטש 498 איז ניט געווען קיין אַמעריקאַנער געבוירענער און ניט אויף דעם היגען באָדען האָט ער זיך גייסטיג אַנטוויקעלט. מיר זאָגען דאָס ניט געגען די אַמעריקאַנער געבוירענע, נאָר לכבוד דעם אייראָפּייאישען עמיגראַנט, ווייל נאָך אין דער אַלטער היים, אויף יענער זייט ים, האָבען זיי געקראָגען דעם פולען באַגריף אויף צו קעמפען פאַר סאָציאַלער גערעכטיגקייט, און מיט אויסדויער איז אָפּגעהיט און פאָרגעזעצט די אַרבייט אין דעם זעלבען גייסט.

זאָל לעבען דער אַרבייטער רינג!

זאָל לעבען ברענטש 498!

וואָס די מעמבערס וואָלטען געוואָלט האָבען?

טש. פרענק, סעק. קלענערע בילס.

יאסלאוויץ. קלענערע פראָטאָקאָלען מיט מעהר אינהאַלט.

נ. ווילנער. מעהר דעפּאָזיטס און וועניגער אַרויסגעבען טשעקס.

בירינבוים. וועניגער פּלעזשור רייד און קלענערע אויסגאַבען.

טייטעלמאַן. אַ מיטינג אָן אַ פּאָינט אַף אָרדערס.

יאקער. ניט שרייען ביים מיטינג: טשערמאַן, טשערמאַן!

בעקערמאַן. ניט איבערפרעגען צוויי מאָל יעדע פראַגע.

דזשיי קאַצמאַן. מעהר ריידען און וועניגער שווייגן.

דזשיי ווילנער. צו ריידען אָן דייטשע ווערטער.

פּאָלישטשאָק. ריידען געלאַסענער און זיך ניט אויפרעגען.

קאָרינפעלד. ריידען צום פּאָינט אָן משלום.

ליכטמאַן. צום ערשטען זיך באַקענען מיט די פראַגען און נאָך דעם ערשט וואָטען.

איזי דראַנטש. ניט זיין דאַגעגען אַ פאַראייניגטען פראָנט.

מ. קענטאר. צו פאַרגעסען דאָס ביכעלע אין דער היים (קאָנסטיטושאָן).

HONOR ROLL

דזשייק וויינבערג

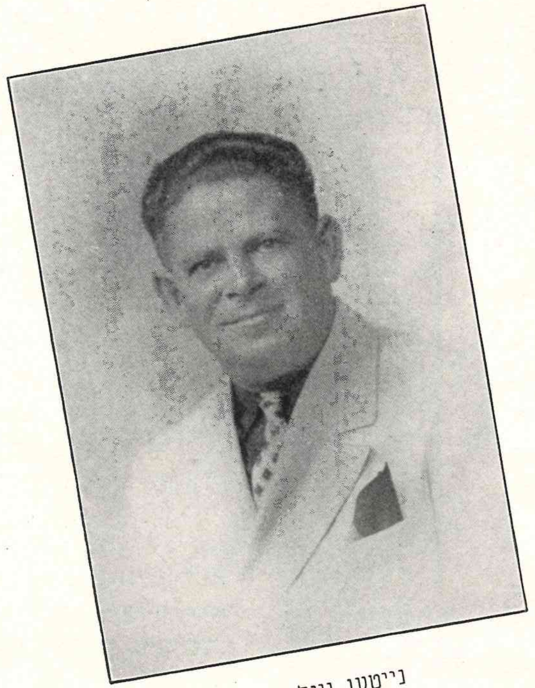

נייטען ווילנער

D. Birnbaum
Ch. Frank
J. Katzman
A. Katzman
J. Kornfeld
S. Sonshine
A. Soifer
L. Spelman
W. Turansky
J. Weinberg
N. Willner
M. Yaslowitz

WOMEN'S CLUB

Ida Fishbach
Fannie Katzman
Ida Lewengood
Molly Nathanson
Rose Skurnick
Celia Soifer
Fannie Standard

אַ האַרציגען דאַנק פאַר העלפען מאַכען דעם זשורנאַל דאָס, וואָס ער איז.

די אַראַנזשעמענט קאָמיטע

פון דעם רעדאַקציאָנס טיש
אַ שטאָך און אַ גלעט

טש. פרענק. גראַדע אַ וואוילער מענש, אָבער זעהר נאַאיוו און זעהר לאָיאַל. גלויבט אויך, דאָס צוליב דער גאַנצקייט פון ברענטש מעג מען אַלס פאַרזעהן און פאַרבעגען. אַלזאָ, אויף הילף פון איהם, אין אַן אויפשטאַנד קען מען ניט ערוואַרטען.

פריינד יאַסלאָוויטש. אייער פלאַץ האָבען מיר געמוזט לאָזען ליידיג צוליב דעם, וואָס איהר האָט ניט געקענט פאַרטראָגען דעם „שטאָך און אַ גלעט". מיר האַלטען אייער פלאַץ אָפען ביז אונזער 50 יאָהריגען יובילעאום.

נ. ווילנער. פון זינט ער איז געוואָרען קעשיר האַלט ער אין איין טראָגען; ער טראָגט געלט אין די בענק און אויך אַ בייכעל.

ד. בירינבוים. אונזער האָספּיטאלער איז געוואָרן פּראָטאָקאָל-סעקרעטאַר אין דער סאָסייעטי און לערענט זיך שרייבען די פּראָטאָקאָלען אין לאַטיין, כדי ווען ער וועט קומען צו אַ קראַנקען מעמבער, זאָל ער שוין אויך קענען פאַרשרייבען אַ מעדיצין.

דזשיי קאָרינפלד. קען אָפּגעבען קאָנצערטען אויף שווייגען; קען הערען לאַנגע רעדעס; קען אויסהערען אַרגומענטען. אַ מענש מיט געוואַלדיגע שטאַרקע נערוועז, אָבער זיין שווייגען האָט חן פון אַ בר־דעת.

דזשאו קאַצמאַן. אַ מענש מיט גרויסע אַמביציעס און מיט גרויסע פאַרדינסטען, איבערהויפּט אויפ׳ן געביט אין אָרגאַניזירען דעם פרויען־באַטאַליאָן, האָט געטרייעט צו פאַרגרעסערען זיין אַרמיי, נאָר דערווייל איז דאָס אים ניט געלונגען און ער וואַרט אויף אַ גינסטיגער געלעגענהייט.

איזי דראנטש. מיט קיין בלענקעטס און וואַרימע וואַסער קען מען די נשמה ניט אָנוואַרימען. מען מוז קומען צו די מיטינגען און נעמען אַן אָנטייל.

ד. פּאָלישטשאָק. מאַלענקא אַלע וואַזשנענקא.

ל. בעקערמאַן. פאַרוואָס איהר זאָגט ניט, וואָס מען דאַרף, איז דער פאַר וואָס איהר הערט ניט, וואָס איהר זאָגט.

מעקס קענטאר. דער טראָבעל פאַרוואָס איהר זענט אַ שלעכטער פּאָליטיקער איז דערפאַר, וואָס איהר פירט אייער פּאָליטיק אויטסייד... און ניט אינעווייניג אין ברענטש.

טייטעלמאַן. ס׳ווילט זיך הערען פון אייך אפילו אַ פּאָינט־אַף־אָרדער.

סעם קאָהן. ווען איהר קומט אַריין אין מיטינג־לאָקאַל, זיינען מיר זיכער, אַז איהר וועט אָננעהמען אַלס טשערמאַן, אָבער דאָס איז ניט גענוג. איהר מוזט קומען צו אַלע מיטינגען אום איהר זאָלט קע־נען זיין אַ טשערמאַן.

דזשאו ווילנער. יעצט אַז דער ברענטש־זשורנאַל איז שוין פאַרטיג מעגען מיר אויסזאָגען פון חדר: מיט קיין עגינים זאָל מען זיך ניט אָנפאַנגען.

מ. נאָדעלמאַן. אַקעגען דעם וואָס איהר זאָגט, אַז איהר גלויבט ניט אין מזל, פרעגט זיך: וואָס איז דאָס פאָרט? דאַכט זיך, שטיל, קויף ביי איהם אַ וואָרט, שטיפּט זיך ניט צום אויבנאָן, און איז שוין געוואָרען אַ מעמבער פון קאַבינעט.

פראַגעס און ענטפערס

פריינד טאראנסקי: איהר פרעגט צו פריינד יאקער קער זיך ניט אָן מיט דעם גענעראל יאקער?

— יעס, פריינד טאראנסקי, מיר ווייסען ניט, אום צו קריגען דעם ריכטיגען ענטפער, שיקט יאקיר׳ען קיין רוסלאַנד. אויב ער וועט צוריקקו־מען צו אונז, דאַן וועט איהר און אויך מיר זיין זיכער צי ער קעהר זיך אָן.

COMPLIMENTS OF MEMBERS OF BRANCH 498

Mr. & Mrs. J. Katzman

אונזער האַרציגע באַגריסונג צו אַלע מעמבערס פון ברענטש 498, אַרבייטער רינג

מיר באַגריסען ברענטש 498 צום 25 יאָהריגען יובילעאום און ווינטשען איהם ערפאָלג אין דער ווייטערדיגער אַרבייט.

Mr. & Mrs. N. WILLNER

3530 DE KALB AVENUE
Bronx, N. Y.

מיר באַגריסען אַלע מעמבערס פון ברענטש און ווינטשען, מיר זאָלען נאָך פייערען אַ סך יובילעאומס.

Mr. & Mrs. CH. FRANK

1416 BRISTOW STREET
Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. L. KLEINMAN

1279 STEBBINS AVENUE
Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. K. SHICHEL & SON

11 AVENUE F
Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. W. NATHANSON

1578 WEST 7th STREET
Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. M. FRANK

2435 18th STREET, N. W.
Washington, D. C.

COMPLIMENTS OF MEMBERS OF BRANCH 498

ESplanade 2-9630 Mr. & Mrs. M. Kantor

OCEANSIDE APARTMENTS

FURNISHED 1-ROOM APTS.

With Bath and Kitchenette

Lockers by Day and Season

3046 W. 22nd Street Coney Island

דענקט איהר דעם זומער צו פאַרברייגגען ביים ים? ווילט איהר אַוודאי האָבען אַ גוטע רום מיט אַלע באַקוועמליכקייטען?

די פראַגע וועט אייך פאַרענטפערט ווערען, ווען איהר וועט צום ערשטען זעהן די 1 רום אַפּאַרטמענט ביי אונזער פריינד ק ע נ ט אָ ר, ווייל ניט נאָר וועט איהר האָבען אַ רום מיט אַלע באַקוועמליכקייטען, נאָר אויך אַן אייגענע אַטמאָספערע.

HArlem 7-4450 Mr. & Mrs. J. Kessner

HARLEM MEN'S SHOP

HABERDASHER

Shirts - Hats - Caps - Work Clothes

אלעס קריגט איהר ביי אונזער פריינט גוט און ביליג.

184 East 125th Street New York City

L. SCHNEIDER & FAMILY
1726 West 1st Street Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. MAX SHERMAN
681 East 181st Street Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. A. WILLNER
2336 83rd Street Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. MAX KALMANOWITZ
39 East 27th Street New York City

Mr. & Mrs. JACOB KORNFELD
2056 East 22nd Street Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. M. MAISEL
335 Cypress Avenue Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. HARRY NODELMAN
1415 Bristow Street Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. A. PALLIE & DAUGHTER
490 East 95th Street Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. FRANK SIACK
923 Kelly Street Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. N. SCHNEIDER & FAMILY
2460 East 22nd Street Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. H. STOLER
1453 40th Street Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. SCHECHTER
843 East 172nd Street Bronx, N. Y.

COMPLIMENTS OF MEMBERS OF BRANCH 498

Mr. & Mrs. D. BIRNBAUM
1773 Longfellow Avenue Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. I. DRENCH
1515 Selwyn Avenue Bronx, N. Y.

Mr. S. FAFORHOLTZ
170 2nd Avenue New York City

Mrs. I. FISHBACH
224 East 10th Street New York City

Mr. & Mrs. H. FRANK
1816 Crotona Park East Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. A. KATZMAN
555 Fox Street Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. J. KORNFELD
2765 Matthews Avenue Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. M. LICHTMAN
820 West 180th Street Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. J. MARCUS
838 Kelly Street Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. M. MARCUS
250 East Gun Hill Road Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. M. NUDELMAN
2314 Morris Avenue Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. D. POLISHCHOOK
2964 Williamsbridge Rd. Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. ALEX RUBINSTEIN
861 48th Street Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. A. SKURNICK
287 East 162nd Street Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. S. SONSHINE
2282 East 7th Street Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. J. TEITELMAN
956 East 172nd Street Bronx, N. Y.

Mr. G. WEISS
169 Hewes Street Brooklyn, N. Y.

Mr. & Mrs. M. WILDHORN
287 East 162nd Street New York City

Mr. & Mrs. J. WILLNER
1701 Eastburn Avenue Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. M. YASLOWITZ
733 Arnow Avenue Bronx, N. Y.

Tel. DRy Dock 4-2878-2879

J. S. GARLICK, Inc.

General Undertaker of the Workmen's Circle

367 Grand Street — New York City

Compliments of

ANN BROWN BEAUTY SHOP

9 EAST MT. EDEN AVENUE
Bronx, N. Y.

Night Phone—SEdgwick 3-3693
Tel. MEdallion 3-7054—LAck. 4-5389

TERMINAL BAKERY

167 West 29th Street — New York City

Compliments of
Tel. UNiversity 4-8933

BROADWAY CLEANER & DYER

546 West 124th Street — New York City

Compliments of

H. HERSCHHORN

1230 WESTCHESTER AVENUE
Bronx, N. Y.

Compliments of
Tel. RAymond 9-8970

DR. JOSEPH AXELRAD
DENTAL SURGEON
Son-in-Law of Max Tregerman

2142 Mapes Avenue — Bronx, N. Y.

Compliments of

SAMUEL ZUCKERBROD
THE BETTER DAIRY

101 Avenue O — Brooklyn, N. Y.

Compliments of

H. GRUBINER GROCERY & DAIRY

1763 LONGFELLOW AVENUE
Bronx, N. Y.

Compliments of

PHIL MOSS

2351 GRAND CONCOURSE
Bronx, N. Y.

פינף און צוואַנציג יאָריגער יובילעאום נאָוואָסעליצער פראָג. בר. 498, א. ר.

COMPLIMENTS OF MEMBERS OF BRANCH 498

ABE SOIFER

115 WEST 30th STREET
New York City

Mr. & Mrs. S. COHEN

229 WEST 20th STREET
New York City

Mr. I. COHEN & Mrs. EHRLICH

990 EAST 176th STREET
Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. P. KLEINMAN

749 EAST 175th STREET
Bronx, N. Y.

Compliments of

Mr. WILLIAM TURANSKY

JUBILEE CHAIRMAN

Mr. & Mrs. M. FISHMAN & DAUGHTER

2212 Douglas Street — Brooklyn, N. Y.

Miss M. GLICKSTEIN

50 Clinton Street — New York City

Mr. & Mrs. GOODMAN

979 50th Street — Brooklyn, N. Y.

ANNA HOFFMAN

Mr. & Mrs. A. SAMEN & FAMILY

1879 Prospect Avenue — Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. L. SPELMAN

1671 Vyse Avenue — Bronx, N. Y.

Mr. & Mrs. S. STANDARD

1094 Bryant Avenue — Bronx, N. Y.

Mr. V. REINSTEIN

84 Avenue B — New York City

Compliments of

MR. & MRS. WEINGARDEN

9095 8th STREET
Brooklyn, N. Y.

Compliments of

JACOB FISHMAN

MFR. OF CLEAR HAVANA CIGARS

135 Liberty Street New York City
Tel. WOrth 2-8677

Compliments of

BOSCOBEL DAIRY
& GROCERY

The Store of Quality and Service

1378 Boscobel Avenue Bronx, N. Y.
Tel. JErome 7-0367

Compliments of

HIGHBRIDGE BAKERY, Inc.

1386 Boscobel Avenue Bronx, N. Y.
Tel. JErome 6-7539

Compliments of

J. GOLDBERG

חזן — מסדר קדושין

Marriage Performer

Cantor of Bessarabian Congregation

700 East 9th Street New York City
Tel. DRy Dock 4-5497

Compliments of

THOMAS RIO

MOSHOLU BARBER SHOP

3407 JEROME AVENUE
Bronx, N. Y.

Compliments of

S. ROSENBLATT & SON

SILKS

326 SEVENTH AVENUE
New York City

Compliments of

MOSHOLU FOUNTAIN
BEAUTY PARLOR, Inc.

Specializing in Permanent Waving
Swedish Body Massage

6 East 208th Street Bronx, N. Y.
Phone OLinville 5-4810

פינף און צוואַנציג יאָריגער יובילעאום נאָוואָסעליצער פּראָג. בר. 498, א. ר.

DRydock 4-7544

ROUMANIAN PAVILION

BAR & GRILL

Dining and Dancing

Catering For All Occasions

JACK DADLER, Manager

36 Rivington Street (cor. Forsyth St.) New York City

COney Island 6-5134

DR. SAMUEL J. LIEBLICH

DENTAL SURGEON

2127 Mermaid Avenue Coney Island
Corner 22nd Street

Compliments of

NISSIMS FRUIT MARKET

5 West 176th Street Bronx, N. Y.

Compliments of

RUOTOLO BROS.

8 West 176th Street Bronx, N. Y.

Compliments of

KATZ BROS.

1102 East 165th Street Bronx, N. Y.

OLinville 2-1180

REGINA COOPER

CORSETIERE

3455 JEROME AVE. Bronx, N. Y.

Compliments of

TUXEDO
SPECIALTY SHOPPE

3452 Jerome Avenue Bronx, N. Y.

Compliments of

GOLD MEDAL FARMS, Inc.

MILK & MILK PRODUCTS

1157 East 156th Street Bronx, N. Y.

Compliments of

IDEAL CLEANERS & DYERS

3449 Jerome Avenue Bronx, N. Y.

CHickering 4-9257

HYGRADE DAIRY RESTAURANT

149 West 28th Street (near 7th Ave.) New York City

BRANCH HYGRADE DELICATESSEN

168 West 28th Street « » LAckawanna 4-2215

DAyton 9-2030

LITHAN'S PHOTO STUDIO

1067 Southern Blvd. Bronx, N. Y.

Between Westchester Ave. and 167th St.

BArclay 7-4500

FRANCES RASKIN

INSURANCE

225 Broadway New York City

Compliments from

A FRIEND OF

IDA FISHBACH

פינף און צוואנציג יאריגער יובילעאום — נאוואסעליצער פראג. בר. 498, א. ר.

Compliments of

MR. & MRS. HARRY MAZUR

OAKDALE, L. I.

Mrs. Mazur formerly Miss Stise Milwor

ORchard 4-5839

R. FINKELSTEIN

Manufacturer of

ART UPHOLSTERED

LIVING ROOM SUITES

56 Avenue A New York

Compliments of

MR. & MRS. CHESTER

1024 WESTCHESTER AVENUE

Bronx, N. Y.

Tel. INtervale 8-0871-4478

PEPPER PHARMACY

BRYANT AVENUE, Cor. 165th STREET

Bronx, N. Y.

Compliments of

MIRROLIKE LAUNDRY

448 EAST 167th STREET

Compliments of

CHESLOFF & RAPPAPORT

FURS

212 WEST 27th STREET

New York City

Compliments of

S. W. WEISSMAN

Ladies', Children's and Gent's

Hosiery & Underwear

345 EAST 11th STREET

New York City

Phone ALgonquin 4-8833

MAISEL AND STRAUSS

Makers of Impressively Good Clothes
for Men and Young Men

141 Fifth Avenue New York

Compliments of

M. BUNIS

43 EAST 170th STREET
Bronx, N. Y.

Compliments of

I. FINEBERG CO., Inc.

125 WEST 29th STREET
New York City

JErome 7-6703 ENdicott 2-8776

MME. LURIE
CORSETIERE

Corsets Made to Order and
Ready to Wear

107 E. 170th Street 2300 Broadway

Compliments of

GRAMERCY PAPER
& TWINE CO.

Paper & Twine Specialists

131 Greene Street New York City
Phone GRamercy 7-9008

פינף און צוואַנציג יאָריגער יובילעאום נאָוואָסעליצער פראָג. בר. 498, א. ר.

Compliments of

GEFFNER'S DAIRY RESTAURANT

143 Second Avenue (cor. 9th Street) New York City
Telephone DRy Dock 4-6794 Baking Done on Premises

Compliments of

KRAMER BROS. AND GREENSPAN

SILKS

345 Seventh Avenue New York City

Compliments of

MILLER AND LICHTER

SILKS AND SATINS

171 West 29th Street New York City

Compliments of

JOHN'S BEAUTY PARLOR

59 WEST 170th STREET
Bronx, N. Y.

Compliments of

PIESMAN'S DAIRY

9 West 176th Street Bronx, N. Y.
Tel. LUdlow 7-2035

Compliments of

SOL. MILLER

1099 EAST 165th STREET
Bronx, N. Y.

Compliments of

KOAKS BEAUTY PARLOR

1768 BRYANT AVENUE
Bronx, N. Y.

Compliments of

MANSION DAIRY RESTAURANT

147 West 27th Street — New York City
Telephone CHickering 4-9250

Phone DRy Dock 4-3067 — Reservations Made

RAPOPORT'S
DAIRY AND VEGETARIAN RESTAURANT

Catering for All Occasions

93 Second Avenue — New York City

THE BEETHOVEN HALL

Exclusive Ballrooms
Banquets, Weddings, Confirmations, Etc.
NATHAN STOLLER, Caterer

Office Phone: ORchard 4-0459 — Meeting Rooms DRydock 4-8635

210-14 East 5th Street — New York City

Telephone Orchard 4-5611-5612

WEITZNER BROS. & PAPPER

MONUMENTS

67 LUDLOW ST. « » 29 SECOND AVE.
New York City

פינף און צוואַנציג יאָריגער יובילעאום נאָוואָסעליצער פראָג. בר. 498, א. ר.

COMPLIMENTS OF

ELLENBERG BROS.

158 WEST 27th STREET
New York City

Compliments of

CENTRAL FUR STRIPING
AND BLENDING CORP.

■

212 WEST 29th STREET
New York City

Compliments of

A. NABOSHEK

FOOTWEAR

Agency of Red Cross Shoes

■

1580 Westchester Ave. (cor. Manor Ave.)
TIvoli 2-7897 — Bronx, N. Y.

COMPLIMENTS
of the

F. B. WINDHOLZ

FUR DYERS

111 Johnson Street

COMPLIMENTS
of

OAKLAND FUR DYEING CO., Inc.

160 WEST 28th STREET
New York City

Phone Drydock 4-5497

MAX ROTH

BASARABIAN RESTAURANT
Gathering for Parties, Weddings, and Bar Mitzvahs

249 Eldridge Street — New York City

Phone MUrray Hill 4-0888-0889 — We Deliver

MADISON SQUARE LIQUOR SHOPPE

M. & S. Buchberger
WINES AND LIQUORS
N. Y. Lic. No. L 643

1141 Broadway — New York City

DRydock 4-1755 — Beer and Wine

I. WOLLMAN

71 East Seventh Street — New York City

Compliments of

S. HERTZ & SON

SILKS

103 HESTER STREET
New York City

PHILIP GRESSER
Superintendent

ABRAM GREENWALD
President

BARON HIRSCH CEMETERY ASSOCIATION, Inc.

PRIVATE PLOTS « » SINGLE GRAVES « » SOCIETY PLOTS

1126 Richmond Ave. Port Richmond, Staten Island

Telephone GIbraltar 2-0162

GRESSER MONUMENTAL WORKS

Monuments and Headstones Delivered In All Cemeteries

Philip Gresser
Superintendent of
Baron Hirsch Cemetery

Factory and Display
1126 Richmond Avenue
Staten Island, N. Y.

פינף און צוואַנציג יאָריגער יובילעאום נאָוואָסעליצער פראָג. בר. 498, א. ר.

Compliments of

A Friend of Jack Weinberg

Compliments of

VANDEWEGHE TRADING CORPORATION

"FURS"

141 WEST 28th STREET
New York City

Compliments of

MOSCOVITZ & LUPORVITZ

Compliments of

ANGLO AMERICAN FUR MERCHANTS

251 WEST 30th STREET
New York City

COMPLIMENTS OF

A Friend of Sam Sonshine

Compliments of

PALANKER & CHESTER, Inc.

156 WEST 28th STREET
New York City

Compliments of

GITELMAN & STROMEYER, Inc.

142 WEST 29th STREET
New York City

Tel. ENdicott 2-9100

PYTHIAN CATERERS

« « Catering For All Occasions » »

H. ROSENBERG, Caterer

135 West 70th Street — New York City

Telephone Drydock 4-0081 — Between Rivington & Stanton Sts.

BERKOWITZ'S PRIVATE DINING ROOM

Formerly 56 Rivington St., New York

Weddings, Banquets and Parties Served

International Entertainment Every Evening

163 Allen Street — New York City

490
אַסטאָריאַ פּרעס,
61 א. 4טע גאַס,
ניו יאָרק